

zelena dežela

št. 195 / februar 2026

Glasilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

MI BR
VAS B
PREŽI
VI BRE
ZELO

VČASIH KMET BIL
JE KRALJ, SEDAJ
ŠE NA LASTNI
ZEMLJI NI VEČ
GOSPODAR

NA KMETIH
SVET STOJI,
ČE GA NE
RUŠIJO NEUMNI
UKREPI

META,
RUHA,
KRUHA

STOP
ZAHTEVAM
ZELENEGA
DOGOVORA

 Celjski sejem

FIT&WELL
13.-15. MAREC 2026

Z bogato poskusno mrežo, inovacijami in sodobno tehnologijo do najboljšega proizvoda za vašo njivo

Vsako leto posebej pokaže, da so okoljske spremembe edinstvene in da vedno znova prizadenejo tudi Slovenijo, kjer praktično ni področja, njive ali kmetije, kjer ne bi voda, vlaga ali suša povzročali težave. Po drugi strani pa je tudi trg izjemno nestabilen in so nekatere cene drastično narasle medtem, ko so cene nekaterih proizvodov znatno padle. Prav zaradi tega je pomembno, tako za nas, kot tudi za vas, ki ste proizvajalci hrane, da uporabljamo najnovejšo inovacijo.

V našem podjetju vsako leto ponujamo nove in preizkušene proizvode, ki jih kljub izjemnim vremenskim pojavom vsako leto izvedemo več kot sto, da dejansko preizkusimo in ovrednotimo na slovenskih njivah vse proizvode, ki jih ponujamo na trgu in na ta način izberemo najboljše za vas.

Poleg desetih **Optimum® AQUAmax®** hibridov ponujamo še številne druge hibride, ki so prilagojeni lokalnim talnim razmeram po Sloveniji. Poleg tega imamo edinstveno rešitev za koruzo in sicer »**LumiGEN PREMIUM**« tretiranje semena z insekticidom Artemide™, s katerim si zagotovite optimalen vznik in sklop.

Zato vam za proizvodnjo **ZRNJA** svetujemo hibride P8902 FAO 300, P8834 FAO 300, P9367 FAO 320, P9398 FAO 330 in P9610 FAO 350.

Za kombinacijo **ZRNJA in SILAŽE** pa so se v naših poskusih najbolj izkazali hibridi: P9241 FAO350, P9639 FAO 360, P9363 FAO 370, P9944 FAO 380 in P9975 FAO 400.

Za proizvodnjo **SILAŽE** pa vam priporočamo P9967 FAO 390, P9911 FAO 410, P0450 FAO 430, P0710 FAO 450 in P0937 FAO 490.

Celotna naša **Corteva tehnologija pridelave** pa poskuša odgovoriti na izzive v pridelavi rastlin od setve do žetve. Zato smo se poleg naših izjemnih hibridov Pioneer podali tudi na področje gospodarjenja z dušikom, ki je v času trenutnih razmer bistveno za uspešno pridelavo.

Izjemni rezultati uporabe **N-Lock™ SUPER**, stabilizatorja dušika, ki je edinstven na trgu, se kažejo v povečanju pridelka in v kakovosti letega ter v varovanju in ohranjanju naših podzemnih voda.

Nadaljujemo tudi z uvajanjem revolucije na trgu gospodarjenja z dušikom. **Utrisha® N** je gnojilo in biostimulator, ki veže dušik iz zraka, ki je rastlini dostopen takoj.

Z gnojilom za hitro izboljšanje vitalnosti rastlin **BioForge®** pa povečate odpornost rastlin na neugodne stresne razmere kot so suša in mraz.

Za varstvo koruze in tudi krompirja pred strunami pa vam svetujemo uporabo **Laser™ GR**, ki omogoča podaljšano delovanje, ko drugi talni insekticidi izgubijo učinkovitost.

Sončnice pa najbolje uspevajo na globokih, rahlih in ilovnatih peščenih tleh z urejenim vodno zračnim režimom. Zato vam za ta tla svetujemo visoko-oleinski hibrid P64HE144 in pa pisano sončnico za ptičjo prehrano P64BE800.

Z znanjem, inovacijami in sodobno tehnologijo vedno najdemo najboljši proizvod in najboljšo rešitev za vašo njivo.

Ko vreme ne predstavlja tveganja

4 do 7

=

8 ali več

=

Kako v klub in do bonitet:

Ob nakupu od 4 do 7 vreč Pioneer koruze prejmete v vseh večjih poslovalnicah zadrug ali kmetijskih trgovin Pioneer kapo. Ob nakupu vsaj 8 vreč pošljite, najpozneje do 31.07.2026, na naš naslov spodaj, račun o nakupu koruze (to je lahko kopija računa z žigom trgovine) kjer mora biti razviden vaš naslov in nagrada je vaša. Vsaka kmetija prejme le en brezrokavnik, ne glede na število poslanih računov. Število paketov je omejeno. Tisti, ki pa kupite vsaj 16 vreč in ste upravičeni do posebnega popusta, boste prejeli vrednost količinskega popusta na vaš TR račun, ki ga navedete na računu.

dr. Jože Podgoršek,
predsednik KGZS

Kolofon

Zelena dežela št. 195, februar 2026

Zelena dežela je glasilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ki izhaja šestkrat letno in je za člane KGZS brezplačno.

Uredništvo: KGZS – Zelena dežela, Gospodinjina ulica 6, 1000 Ljubljana
tel.: 01 513 66 40
e-pošta: zelena.dezela@kgzs.si
splet: www.kgzs.si

Odgovorni urednik: Robert Peklaj

Novinar: Marjan Papež

Fotografija na naslovnici:

Marjan Papež

Grafično oblikovanje in prelom:

Jana Janko Škrbec, Studio HTZ

Jezikovni pregled: Alenka Šalej

Fotografije: arhiv KGZS

(če ni drugače navedeno)

Tisk: Salomon, d.o.o.

Naklada: 102.000 izvodov

ISSN 1581-9027

spletna izdaja ISSN 2536-2119

Le skupaj odločamo o naši prihodnosti

Spoštovane kmetice, kmetje ter lastnice in lastniki gozdov!

Pred nami je začetek nove kampanje pri oddaji zbirnih vlog za leto 2026. Da bi vam olajšali pripravo in izboljšali učinek oddanih vlog, smo po vsej Sloveniji organizirali skoraj sto izobraževanj na kmetijsko-gozdarskih zavodih. Na njih smo predstavili novosti in vas opremili z znanji za učinkovito črpanje sredstev Skupne kmetijske politike, prilagojeno usmeritvi posamezne kmetije. Posebej pomembno je pravočasno izvajanje ukrepov, kot so KOPOP, dobrobit živali in drugi, saj prinašajo dodatne točke na investicijskih razpisih. Prav tako je nujno redno spremljanje ekonomičnosti poslovanja, vsaj prek FSDN ali knjigovodstva.

Medtem ko izvajamo ukrepe trenutnega programskega obdobja, se na ravni EU že oblikujejo predlogi za obdobje po letu 2027. Prve osnutke pozorno spremljamo in jih presojamo skupaj z vami. Evropska komisija predlaga nekatere dobrodošle pomenovitve, a hkrati občutno zmanjšuje proračun za kmetijstvo – na približno 15 % celotnega proračuna EU. To je nesprejemljivo, saj kmetijski del danes predstavlja okoli 33 %, pred desetletjem pa je presegal 50 %. Zdi se, da odločevalci pozabljajo, da je bila prav prehranska varnost temelj povezovanja evropskih držav po drugi svetovni vojni. Stabilna preskrba s hrano ostaja strateška naloga, ki je ne smemo jemati kot samoumevne, še posebej v času podnebnih sprememb, geopolitičnih napetosti in vse večjih tržnih nihanj, ki vplivajo na kmetijsko proizvodnjo.

Od vas, spoštovani člani, pogosto slišimo, da pričakujete stabilno in predvidljivo kmetijsko politiko. Zato pozdravljamo pripravo dolgoročne vizije kmetijsko-prehranskih sistemov. Dosedanje delo ocenjujemo za odprto, a zaskrbljujoče je nesorazmerje med povabljenimi nevladnimi organizacijami: med 49 jih je velika večina okoljskih,

organizacij, ki zastopamo kmete in živilsko industrijo, pa manj kot deset. Bojimo se, da bi takšna neuravnoteženost lahko vodila v vizijo, ki bi dodatno omejevala kmete, čeprav Slovenija že zdaj izpolnjuje strožje standarde kot večina držav EU. Kljub temu verjamemo v dialog in bomo vztrajali pri argumentiranem sodelovanju. Prav tako že dlje časa pozivamo k pripravi dolgoročne gozdarske strategije, ki bi lastnikom gozdov dala jasne usmeritve za prihodnost.

V zadnjih tednih smo se zaradi naraščajočih pritiskov, pomanjkanja dialoga in ideološko vodenih odločitev odločili za kmečki protest. Opozorili smo na nujne ukrepe, ki jih je treba rešiti takoj: financiranje cepljenja proti BTV, pomoč prašičerejcem, usposabljanje za kastracijo pujskov, zaščito kmetijskih zemljišč pri umeščanju protipoplavnih ukrepov, ureditev bonitetnih točk, uvedbo masnih bilanc ter zaščito slovenskega gozdarstva pri sprejemanju evropske uredbe o preprečevanju krčenja gozdov. Vlada mora te naloge opraviti ne glede na volitve, saj ostaja operativna do imenovanja nove.

Pred nami so državnoborske volitve. Pozivam vas, da 22. marca oddate svoj glas in s tem jasno izrazite, kakšno kmetijsko in gozdarsko politiko želite. Preverite programe strank, čeprav bodo nekateri verjetno zelo splošni. Da ne bi bili spregledani, bomo organizirali predvolilno soočenje na temo kmetijstva in gozdarstva, ki vam bo v pomoč pri odločitvi. Volitve so priložnost, da kot skupnost pokažemo, da nam ni vseeno, kdo vodi državo in kako razume pomen kmetijstva.

Verjamem, da bomo skupaj izvolili vlado, ki bo razumela kmetijstvo kot strateško panogo. Skupaj smo najmočnejši — le skupaj odločamo o svoji prihodnosti.

KAKO DO INFORMACIJ NA KGZS

SPLOŠNE INFORMACIJE

Tel.: 01 513 66 00, e-naslov: kgzs@kgzs.si, www.kgzs.si

NEKATERI POMEMBNEJŠI DOGODKI V PRIHODNIH MESECIH

KDAJ	KAJ / KJE
20. 2. do 15. 5.	Vnos zbirnih vlog
21. 2. do 1. 3.	Mednarodni kmetijski sejem Pariz, Francija
25. do 27. 3.	Megra – Sejem gradbeništva, učinkovite rabe energije, komunale, Gornja Radgona
28. 3.	Podeželje v mestu, Ljubljana
22. do 24. 5.	Dobrote slovenskih kmetij, Ptuj
16. do 21. 5.	Kmetijski sejem, Novi Sad

UREDNIŠTVO ZELENE DEŽELE

Tel.: 01 513 66 40, e-naslov: zelena.dezela@kgzs.si

NEKATERI POMEMBNI ROKI

DO KDAJ	KAJ
5. 3. 2026	Aktivnosti za pospeševanje razvoja trga za ekološka živila 2026–2028
6. 3. 2026	Javni razpis za sofinanciranje nakupa opreme oziroma drugih stroškov posrednikom, povezanih z razdeljevanjem darovane hrane
13. 4. 2026	Javni razpis za intervencijo naložbe v nakup nove mehanizacije in opreme za delo v gozdu (IRP07) za leto 2025
30. 8. 2029	Prvi javni razpis za aktivnost 'Blažitev podnebnih sprememb in krepitev ekonomske trajnosti sektorja' iz PESPA 2021–2027

Zbral: Ma. P.

VSEBINA

NE PREZRITE

- 5 Olajšava za vzdrževane družinske člane
- 5 Za nakup mehanizacije in opreme za delo v gozdu
- 5 Novi rok za poročanje dopolnilnih dejavnosti

NA KRATKO

- 6 Aktivnosti zbornice in pomembni dogodki

V SREDIŠČU

- 9 Oddaja zbirnih vlog za leto 2026
- 11 Vabilo na usposabljanja
- 12 Spremembe pri neposrednih plačilih za leto 2026
- 13 Novosti pri identifikaciji in registraciji živali
- 15 Socialna pogojenost v letu 2026
- 16 Dobrobit živali 2026
- 17 Pogojenost 2026: ključne novosti in pojasnila iz prakse
- 18 Spremembe pri KOPOP za leto 2026
- 19 Kdo bo jutri skrbel za našo hrano in naše otroke

ZGLEDI VLEČEJO

- 26 Naučila sva se reda v hlevu

ZASTOPANJE

- 28 Kmetje na protestu sporočili: brez kmeta ni hrane!
- 30 Dovolj zavajanja!
- 31 KGZS in SEASN na konferenci MAK 2026

SVETOVANJE

- 32 Trajnostno kmetijstvo, ki vrača življenje v tla
- 34 Slovenske kmetice v Bruslju
- 36 Dobro počutje skozi vse leto
- 37 Lov na maksimum izčrpava tla

IZ NAŠIH ZAVODOV

- 38 Ohranimo istrske puče žive
- 39 Posvet o zimski rezi sadnega drevja in vinske trte

PROMOCIJA

- 40 Uspešno zaključen 2. SENENI festival v Šempetru

ZA KRATEK ČAS

- 41 Katera voda je za kulturne rastline najbolj pitna?

Olajšava za vzdrževane družinske člane

Optimizirajte svojo davčno obveznost tudi z olajšavo za vzdrževane družinske člane, če imate to možnost. Rok za oddajo vloge se izteče ta mesec.

Kmete obveščamo, da lahko za leto 2025 uveljavljate posebno davčno olajšavo za vzdrževane družinske člane, kot so otroci, zakonec/partner, razvezani zakonec ali starši, če izpolnjujejo predpisane pogoje.

Namen olajšave

Posebna olajšava za vzdrževane družinske člane zmanjša davčno osnovo pri odmeri dohodnine, saj se upošteva, da ima zavezanec dodatne stroške zaradi preživljanja družinskih članov, kar pomeni, da

je končna davčna obveznost lahko bistveno nižja, kot bi bila sicer.

Višina olajšave v letu 2025

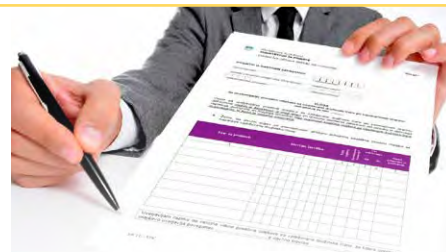
- Prvi vzdrževani otrok: 2.838,30 €
- Otrok s posebno nego in varstvom: 10.285,40 €
- Drugi in nadaljnji vzdrževani družinski člani: 2.838,30 €
- Za nadaljnje otroke se olajšava postopoma povečuje.

Roki za oddajo vloge

20. februar 2026: oddaja vloge preko sistema eDavki (prednost: predhodno izpolnjena vloga z lanskimi podatki oziroma s podatki iz zadnje oddane vloge)

Pomembno obvestilo

Od 1. januarja 2027 bo vlogo mogoče oddati izključno elektronsko, na portalu ali v mobilni aplikaciji eDavki. Priporočamo,

da si že letos zagotovite dostop do portala ali mobilne aplikacije eDavki in poskusite vlogo oddati elektronsko, saj boste tako imeli prihodnje leto že predhodno izpolnjeno vlogo, ki jo boste lahko samo ustrezno popravili.

Zamujen rok

Zavezanec, ki februarja ni uveljavljal te olajšave, in tisti, ki želi že uveljavljeno olajšavo spremeniti ali popraviti, lahko to stori tudi v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine v 15-dnevem roku od vročitve informativnega izračuna.

Za nakup mehanizacije in opreme za delo v gozdu

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je objavilo javni razpis za intervencijo naložbe v nakup nove mehanizacije in opreme za delo v gozdu (IRP07) za leto 2025.

Namen razpisa je podpora vlagateljem pri posodobitvi gozdarske mehanizacije, kar bo prispevalo k učinkovitejšemu, varnejšemu in okoljsko sprejemljivejšemu gospodarjenju z gozdovi.

Ključne informacije

Razpisana sredstva: **10 milijonov evrov**

- sklop A (fizične osebe in agrarne skupnosti): 6 milijonov evrov
- sklop B (pravne osebe in samostojni podjetniki): 4 milijone evrov

Obdobje vlaganja vlog: od 12. januarja 2026 do 13. aprila 2026 do 14. ure

Vir financiranja: 33,9 % iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, 66,1 % iz proračuna Republike Slovenije.

Cilji razpisa: profesionalizacija dela v gozdovih, zmanjšanje delovnih nesreč ter uvajanje okoljsko prijazne tehnologije.

Podpora je namenjena nakupu nove mehanizacije in opreme za delo v gozdu, upravičeni pa so tudi splošni stroški, povezani s pripravo in izvedbo naložbe. Vloge bodo ocenjene na osnovi ekonomskih, geografskih in okoljskih meril, pri čemer je vstopni prag pri 40 % najvišjega možnega števila točk.

Dodatne informacije

Več informacij in razpisna dokumentacija so dostopni na **spletni strani ministrstva**.

Novi rok za poročanje dopolnilnih dejavnosti

Z novim Zakonom o kmetijstvu je prišlo do pomembne spremembe, ki zadeva vse nosilce dopolnilnih dejavnosti na družinski kmetiji. Rok za oddajo podatkov o letnem dohodku se je premaknil s 30. junija na 31. marec, kar pomeni, da je treba poročila pripraviti precej prej kot doslej.

Upravne enote bodo po novem vsako leto do 31. marca preverjale izpolnjevanje pogojev za opravljanje dopolnilne dejavnosti za preteklo koledarsko leto. Do istega datuma morajo nosilci dejavnosti sporočiti upravni enoti tudi podatke o letnem dohodku, razen v primerih, ko se dohodek ugotavlja kot dohodek iz malega obsega prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov – takrat podatka ni treba posredovati, saj ga ministrstvo pridobi neposredno od davčnega organa.

Kmetije opozarjamo, naj spremembe ne spregledajo

Ker je novi rok skoraj tri mesece zgodnejši, je smiselno, da nosilci dopolnilnih dejavnosti pravočasno pripravijo potrebne podatke in dokumentacijo, da ne bi prišlo do zapletov pri preverjanju pogojev.

Aktivnosti zbornice in pomembni dogodki

Pregled dejavnosti zbornice in pomembnih dogodkov, povezanih s kmetijstvom

UMIK STROKOVNE PUBLIKACIJE JE NEDOPUSTEN

KGZS ocenjuje, da je umik publikacije *Trajnostna oskrba s hrano v Sloveniji nesprejemljiv*. Umik dokumenta, ki ugotavlja, da živinoreja ni glavni vir toplogrednih plinov in da Slovenci ne pojemo preveč mesa, je nedopusten, saj predstavlja neposreden napad na stroko, slovensko živinorejo in kmete.

Publikacija je med drugim razbila dva razširjena mita v javni razpravi. Prvi je trditev, da je živinoreja poglavitni vir toplogrednih plinov, drugi pa, da Slovenci pojemo več mesa kot prebivalci drugih držav Evropske unije (EU).

Podatki v publikaciji jasno kažejo, da kmetijstvo v Sloveniji prispeva približno 11 odstotkov vseh izpustov toplogrednih plinov, medtem ko energetika in promet skupaj ustvarita skoraj 60 odstotkov izpustov. Največ toplogrednih plinov tako nastaja zaradi kurjenja fosilnih goriv, predvsem v proizvodnji električne energije in cestnem prometu, ne pa v živinoreji.

Avtorji publikacije opozarjajo tudi na pogosto napačno interpretacijo porabe mesa. Razpoložljiva količina mesa na prebivalca se v javnosti pogosto enači z dejansko zaužito količino, čeprav vključuje maso kosti, izgube v trgovinah in gospodinjstvih ter meso, namenjeno za hišne ljubljence. Po preračunih, primerljivih s podatki OECD, je poraba mesa v Sloveniji blizu povprečja držav EU.

Poleg tega podatki iz Podnebne poročila o stanju v kmetijstvu kažejo, da kmetijstvo v Sloveniji emisije toplogrednih plinov že desetletja sistematično zmanjšuje. V obdobju od leta 1986 do 2023 so se emisije v kmetijstvu zmanjšale za več kot 20 odstotkov, tako v živinoreji kot v rastlinski pridelavi. Slovenska živinoreja izstopa tudi po nizki rabi antibiotikov, ki je bistveno pod povprečjem Evropske unije.

Pozitivna vloga živinoreje

Pomemben vidik, ki ga ni mogoče prezreti, je tudi pozitivna okoljska vloga živinoreje. Velik del slovenskega kmetijstva temelji na trajnem travinju, ki brez živinoreje ne bi bilo vzdrževano. Ta območja vežejo ogljik, preprečujejo zaraščanje in erozijo tal ter pomembno prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti in kulturne krajine.

Enostransko prikazovanje živinoreje kot glavne okoljske težave ne odraža slovenske realnosti. Slovensko kmetijstvo temelji na majhnih, družinskih kmetijah – povprečna velikost kmetije znaša okoli sedem hektarjev – in ni primerljivo z velikimi, intenzivnimi sistemi v nekaterih drugih državah EU.

»V Sloveniji imamo tri četrtnine kmetijskih zemljišč na območjih z omejenimi dejavniki. Na teh območjih je zaradi naravnih danosti možna izključno pašna živinoreja. Politični ali ideološki napadi na to panogo tvegajo, da se bo Slovenija zaraščala in izgubljala biotsko raznovrstnost,« je poudaril predsednik KGZS dr. Jože Podgoršek.

KGZS zato poziva pristojne k ponovni javni objavi publikacije, spoštovanju znanstvenih ugotovitev ter k prenehanju zavajajočega in enostranskega prikazovanja slovenske živinoreje.

PRIPOROČENE SORTNE LISTE KROMPIRJA

Tudi letos (2026) smo v okviru Javne službe v poljedelstvu pripravili Priporočeno sortno listo krompirja za leto 2026. Namen našega dela je pomagati pridelovalcem krompirja pri odločanju za nakup najprimernejše sorte krompirja, ki je kar najbolj prilagojena na naše rastne razmere in zahtevam potrošnikov.

Sortna lista je razdeljena po zgodnosti in vključuje 24 sort krompirja. Pri pripravi smo poleg razširjenosti upoštevali:

- končni pridelek (pri zgodnjih sortah zgodnji pridelek), stabilnost pridelka,
- jedilno kakovost in primernost za uporabo,
- odpornost proti boleznim in škodljivcem,
- občutljivost za fiziološke napake in tolerantnost na sušo.

Pogoj za uvrstitev sort na priporočeno sortno listo je triletno preskušanje v sortnih preskusih Javne službe v poljedelstvu v Sloveniji, izjemoma – če sorta res izstopa po posameznih lastnostih – je dovolj dve leti preskušanja.

Več o tem (s seznamom) na <https://chk.me/zkr7Zqm>.

ODLOČNO PROTI POLITIZACIJI

Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) odločno zavrača očitke, da zbornica ne deluje kot neodvisen in reprezentativen organ. KGZS je nevladna stanovska organizacija, ki zastopa interese slovenskih kmetov, lastnikov gozdov in ribičev, zato zavrača vse navedbe o zastopanju parcialnih političnih interesov.

Opozarjanje na težave kmetijstva ni politika

KGZS je v zadnjem obdobju opozarjala na pasti sporazuma Mercosur, nova finančna bremena živinorejcev v povezavi s cepljenjem, potrebo po zaščiti rodovitne slovenske zemlje, zmedo v novem sistemu kastracije pujskov ter izjemno težak položaj kmetov v prašičerejskem sektorju. Prav tako je opozarjala na uničevanje kmečkih družin zaradi prekratkega prehodnega obdobja ob ukinitvi baterijske reje, na socialno problematiko na podeželju, na težave ribiškega sektorja zaradi bistveno višjih stroškov ter na položaj lastnikov gozdov in kmetov zaradi prevelikega števila divjadi in zveri v našem prostoru. Opozarjanje na težave kmetov ni politika, temveč izvajanje zakonske in strokovne dolžnosti KGZS.

»Ne razumemo, kako lahko kdorkoli, še posebej pa politična stranka, za parcialni politični interes označi opozarjanje na težave v kmetijstvu. Je parcialen politični interes na stotine dopisov,

ki jih KGZS pošilja na različne inštitucije in opozarja na problematiko podeželja? Kaj je tu političnega, razen slaba kmetijskega politika?» je povedal **predsednik KGZS dr. Jože Podgoršek**.

Demokratska legitimnost in nesprejemljivi politični pritiski

KGZS ima demokratično izvoljene organe in v svoji zgodovini nikoli ni bila tarča tako grobih političnih pritiskov zgolj zato, ker opozarja na razmere v kmetijstvu. Napad največje vladne stranke na zbornico, ker opravlja svojo vlogo, je v demokratični družbi nesprejemljiv. Zbornica si je vedno prizadevala za dialog in konstruktivne rešitve. KGS ni napovedala protestne aktivnosti, ampak jo je Združenje slovenske kmečke iniciative. KGZS jih podpira zaradi nevzdržnih razmer v kmetijstvu, ne zaradi politike. Napadi na KGZS so hkrati napadi na širši krog nevladnih organizacij v kmetijstvu, saj so ključne zahteve usklajene. KGZS bo tudi v prihodnje odločno in odgovorno zagovarjala interese slovenskega podeželja ter pridelavo hrane kot temelj prehranske varnosti.

Zavračanje neupravičenega označevanja prebivalcev Savinjske doline

KGZS zavrača neupravičeno označevanje prebivalcev Savinjske doline in kmetov za manjšino, ki naj bi nasprotovala kakršnim koli spremembam. Takšne navedbe so neresnične in krivične. Lokalno prebivalstvo in kmetje ne nasprotujejo urejanju poplavne varnosti, temveč si prizadevajo za boljše, celostne in strokovno utemeljene rešitve, ki bodo hkrati zagotavljale varnost ljudi, ohranjale najboljše kmetijske zemljišča ter omogočale dolgoročno pridelavo hrane v Savinjski dolini.

NOVA VINSKA KRALJICA

Letos (2026) bo kot 29. Vinska kraljica Slovenije slovenske vinorodne dežele, slovenska vina, vinogradništvo, turizem in kulturno dediščino na številnih dogodkih doma in v tujini predstavljala Nika Martinčič, ki prihaja na slovenski vinski prestol iz dolenjskega Šentjerneja.

Nika Martinčič, 24-letnica iz vinarske družine Martinčič iz Šentjerneja, je odraščala ob vinu, ga promovirala na festivalih ter kot 24. Cvičkova princesa. Po diplomu na Fakulteti za šport nadaljuje magistrski študij kineziologije. Lani je začela povezovati vino in vadbo ter osvojila naziv 29. Vinske kraljice Slovenije.

Kot bodočo Vinsko kraljico Slovenije jo je ovembrua 2025 izbrala komisija, ki jo Pomurski sejem, nosilec projekta, oblikuje s pomočjo predstavnikov pokroviteljev in stroke. Novo kraljico sta v petek, 16. januarja 2026, okronala Mateja Čalušič, ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije, ter Janez Erjavec, predsednik uprave Pomurskega sejma, ki je nosilec institucije Vinska Kraljica Slovenije.

Novo vinsko kraljico Slovenije boste lahko v živo spoznali tudi na nekaterih naših prireditvah, kot so Podeželje v mestu, na sejmu Agra v Gornji Radgoni in drugod.

ZA PRERAZPOREDITEV SREDSTEV ZA NALOŽBE GORSKIH KMETIJ

Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) bo Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) predlagala, da se neporabljena sredstva iz preteklih razpisov prerazporedijo na razpis za naložbe gorskih kmetij. Kar tri četrte zavrženih vlog pomeni ogromno škodo za kmetije, ki so temelj slovenske pridelave in prireje hrane.

Na razpisu za gorske kmetije je pozitivno odločbo prejelo le 64 vlagateljev, medtem ko je bilo 150 vlog zavrženih zaradi omejenega obsega razpisanih sredstev.

»To nakazuje, da so gorske in hribovske kmetije lačne investicij za varno in kakovostno delo. Analiza prispelih vlog je pokazala, da so kmetije kandidirale predvsem za varno mehanizacijo. Delo na teh kmetijah je zaradi nagibov in plazovitosti terena pogosto tudi življenjsko nevarno,« je povedal predsednik KGZS dr. Jože Podgoršek.

Interes večji od sredstev

KGZS ministrstvu že maja lani poslala uradni dopis, v katerem je opozorila, da je interes vlagateljev veliko večji od razpisanih sredstev. Gorsko območje v Sloveniji obsega namreč kar 72,6 odstotka površine države, v njem pa se nahaja 54 odstotkov vseh kmetijskih zemljišč.

Med zavrženimi kmetijami je največ manjših, ki so kandidirale z letnim standardnim prihodkom med 12.000 in 50.000 evri. Prav te kmetije nujno potrebujejo finančno podporo, saj predstavljajo temelj slovenske pridelave in prireje hrane. »To so kmetije, ki ohranjajo obdelanost podeželja in prispevajo k prehranski suverenosti. So prevelike, da bi kandidirale kot majhne kmetije, a premajhne, da bi se lahko na razpisih kosale z velikimi,« je še dodal Podgoršek.

KGZS poziva ministrstvo, naj pripravi nov razpis, pri katerem bi se sredstva za razvoj gorskih kmetij pridobila iz neporabljenih sredstev drugih razpisov. Pred objavo razpisa je prav tako potrebno spremeniti točkovnik, da se na tem razpisu izenačijo ekološki in neekološki kmetje.

JAVNI POZIV VLADI PROTI PODPORI SPORAZUMA MERCOSUR

Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) je javno pozvala vlado Republike Slovenije, naj Slovenija pri odločanju držav članic Evropske unije o trgovinskem sporazumu Merco-

sur tega sporazuma ne podpre. Slovenski kmetje sporazumu nasprotujejo, saj z napovedanimi ukrepi za zaščito kmetijstva v okviru sporazuma niso bili ustrezno seznanjeni.

Trgovinski sporazum med Evropsko unijo (EU) in južnoameriškimi državami Argentino, Brazilijo, Urugvajem in Paragvajem predvideva liberalizacijo trgovine s kmetijskimi pridelki, ki niso pridelani z upoštevanjem enakovrednih okoljskih, varnostnih in proizvodnih standardov, kot veljajo v Evropski uniji. Takšen sporazum bi imel za slovenski kmetijski sektor izrazito negativne posledice. Povečan uvoz cenejših kmetijskih proizvodov bi bistveno poslabšal konkurenčni položaj slovenskih kmetov, hkrati pa bi se na evropski trg uvažala živila nižje kakovosti.

Slovenski kmetje zahtevajo dosledno spoštovanje veljavnih evropskih standardov o varnosti, kakovosti in sledljivosti kmetijskih pridelkov ter živil, ki so predmet sporazuma, ter učinkovito zaščito slovenskega in evropskega kmetijstva ter prehranske suverenosti.

Ker kmetje z napovedanimi zaščitnimi ukrepi v okviru sporazuma niso bili ustrezno seznanjeni, podpisu sporazuma nasprotujejo. Zahtevajo, da Republika Slovenija sporazuma Mercosur ne podpre, dokler ukrepi za zaščito slovenskih kmetov ne bodo jasno predstavljeni in z njimi tudi usklajeni.

Predsednik KGZS dr. Jože Podgoršek je poudaril: »Kmetijstvo kot enakovredni del gospodarstva ne more sprejeti ureditve, pri kateri bi posamezni sektorji ustvarjali visoke dobičke na račun propadanja drugih, zlasti kmetijstva. Sporazumu, ki bi imel za slovenske kmete izrazito negativne posledice, nasprotujemo, dokler ne bodo jasno opredeljene in predstavljene ustrezne zaščitne varovalke. Zato pozivamo vlado Republike Slovenije in Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da te varovalke predstavi. Slovenija je med državami, ki so v okviru tega sporazuma najbolj ranljive, saj ima majhno povprečno velikost kmetij in kar tri četrtine kmetijskih zemljišč na območjih z omejenimi dejavniki, saj že najmanjši tržni pretresi povzročijo resne težave.«

KGZS pričakuje, da bodo pristojni organi zagotovili ustrezno zaščito slovenskih kmetov pred morebitnimi negativnimi posledicami trgovinskega sporazuma.

PRODAJA S POMOČJO AVTOMATOV

Od 1. januarja 2026 morajo biti vsi avtomati za prodajo blaga in storitev vključeni v sistem davčnega potrjevanja računov, kar pomeni tehnične prilagoditve za sprotno poročanje podatkov davčnemu organu. Izjema velja le za kmete pavšaliste, ki preko avtomatov prodajajo primarne kmetijske pridelke in niso vključeni v sistem DDV.

S spremembo Zakona o davčnem potrjevanju računov (ZDavPR) se 1. 1. 2026 vzpostavlja enotni sistem poročanja za vse vrste avtomatov. To pomeni, da se avtomati vključujejo v sistem davčnega potrjevanja računov (davčnih blagajn):

- avtomati, ki izdajajo račune: zavezanec mora izdane račune davčno potrjevati v skladu z ZDavPR;
- avtomati, ki ne izdajajo računov: zavezanec mora podatke o prodaji sporočiti davčnemu organu v elektronski obliki ob opravljeni prodaji oz. prejetem plačilu ali najkasneje v roku

10 delovnih dni, če na lokaciji avtomata ni mogoča vzpostavitev elektronske povezave (ni internetne povezave).

Izjema (poročanje podatkov ni potrebno): avtomati, s katerimi se vrši prodaja kmetijskih pridelkov, ki so rezultat osnovne kmetijske dejavnosti, vendar le v primeru, ko zavezanec ni v sistemu DDV.

Možnosti za obstoječe avtomate

Če ima kmetija starejši avtomat (npr. mlekomat), ki ne omogoča nadgradnje, ali če ponudnik avtomata ne posluje več, bo potrebna prilagoditev. Ta prilagoditev pa ne pomeni nujno nakupa novega avtomata, saj obstaja možnost vgradnje zunanje naprave (modula), ki bi služila izključno za poročanje in ne bi posegala v obstoječi sistem avtomata. Takšna rešitev vključuje strošek nakupa elektronske naprave in mesečno plačilo za vzdrževanje programske opreme. Pri pooblaščenih serviserjih preverite, ali obstaja možnost delne prilagoditve oz. namestitve dodatnih modulov, ki bi omogočali izpolnjevanje novih zahtev.

Če se ukvarjate s prodajo primarnih kmetijskih proizvodov preko avtomata, najprej natančno preverite svoj davčni status. Če niste v sistemu DDV (ste pavšalist), potem za vas velja izjema in prilagoditev avtomata ni potrebna.

Po dodatne informacije se lahko obrnete na kmetijsko-gozdarske zavode, natančneje: na specialiste za agrarno ekonomiko ter na knjigovodje za kmetije.

Za specifično tehnično svetovanje o možnosti nadgradnje avtomatov se lahko obrnete na Tehnično podporo FURS na telefonski številki **05/297 68 00** ali na e-naslov: sd.fu@gov.si.

OBISK HMELJARSKIH PREDSTAVNIKOV

Na sedežu KGZS je predsednik dr. Jože Podgoršek sprejel aktualni hmeljarski par – hmeljsko princeso Urško Brinovec in hmeljarskega starešino Boža Kobolda.

Obisk je spremljal tudi član upravnega odbora Združenja hmeljarjev Slovenije Marko Novak. Pogovor je potekal v znamenju dobrega dosedanjega sodelovanja in trdnega povezovanja hmeljarjev z zbornico še naprej.

MAVSAR: »NAJ BO KMETIJSTVO PISANO, DA SE LAHKO VSAK NAJDE«

Na 10. srečanju mladih prevzemnikov, ki so ga skupaj pripravili Zveza slovenske podeželske mladine, Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije in Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je direktor KGZS Martin Mavsar poudaril, da so mladi ključni nosilci prihodnosti slovenskega kmetijstva. Ob tem je izpostavil pomen raznolikosti in družinske kmetije ter dejal: »Naj bo kmetijstvo pisano, ker se lahko znotraj tega vsak najde.«

Dogodek je gostilo podjetje SIP, ki že vrsto let podpira razvoj kmetijstva in mlade kmete. Srečanje je znova pokazalo, da mladi ostajajo predani kmetijstvu, a pričakujejo bolj predvidljive pogoje in jasnejšo podporo politike.

Oddaja zbirnih vlog za leto 2026

Letos vstopamo v četrto leto programskega obdobja 2023–2027, v katerem bodo na voljo že dobro poznane intervencije skupne kmetijske politike.

Začenja se nova kampanja oddaje zbirnih vlog za intervencije kmetijske politike v letu 2026. Postopek oddaje ostaja nespremenjen – vse vloge, priloge in dopolnitve se vlagajo elektronsko v aplikaciji na ARSKTRP.

Podatki kažejo, da se 99 % vlagateljev pri izpolnjevanju zbirnih vlog odloča za pomoč pri kmetijskem svetovalcu. Za uspešno oddajo je nujno, da so podatki o kmetijskem gospodarstvu (urejanje GERK-ov, spremembe nosilcev ...) v RKG urejeni vsaj dan pred izpolnjevanjem zbirne vloge. Pri tem je potrebno upoštevati, da bo aplikacija za urejanje RKG zaradi letne uskladitve nedostopna med 22. 1. 2026 in 15. 2. 2026, zato v tem času spremembe podatkov v RKG, ki jih lahko naredite le na upravnih enotah, ne bodo možne. Nosilci, ki gojijo/redijo živali, morajo vsaj en dan pred vnosom zbirnih vlog urediti tudi podatke v registrih živali. To lahko opravijo s samostojnim dostopom do portala Volos ali pa s priglasitvijo preko pooblaščenih organizacij (veterinarska organizacija ali kmetijsko-gozdarski zavod).

Nabor intervencij

Z oddajo zahtevkov v zbirni vlogi za leto 2026 se boste odločali za vključitev v naslednje intervencije:

Neposredna plačila:

- osnovna dohodkovna podpora za trajnostnost (ODPT),
- dopolnilna prerazporeditvena dohodkovna podpora za trajnostnost (DPDPT),
- dopolnilna dohodkovna podpora za mlade kmete (MK),
- sheme za podnebje in okolje (SOPo) (12 shem),
- vezana dohodkovna podpora za rejo drobnice,
- vezana dohodkovna podpora za rejo govedi,
- vezana dohodkovna podpora za krave dojilje,
- vezana dohodkovna podpora za mleko v gorskih območjih,
- vezana dohodkovna podpora za beljakovinske rastline,
- vezana dohodkovna podpora za zelenjavo,

Intervencije v okviru razvoja podeželja:

- plačilo za naravne ali druge omejitve (OMD),
- kmetijsko-okoljsko-podnebna plačila – Podnebne spremembe (KOPOP_PS),
- kmetijsko-okoljsko-podnebna plačila – Naravni viri (KOPOP_NV),
- kmetijsko-okoljsko-podnebna plačila – Biotska raznovrstnost in krajina (KOPOP_BK)
- ekološko kmetovanje (EK),
- ekološko čebelarjenje (EKČ),
- habitatni tipi in vrste na območjih Natura 2000 (HTV),
- lokalne pasme in sorte (LOPS),

- biotično varstvo rastlin (BVR),
- dobrobit živali (DŽ).

Vstop v intervencije KOPOP_PS in KOPOP_NV v letu 2026 ni več mogoč, nadaljuje pa se izvajanje vseh operacij znotraj teh dveh intervencij za tiste, ki ste se vanje vključili v letih 2023, 2024 ali 2025.

Kampanja za oddajo zbirnih vlog za leto 2026 se bo začela 20. februarja 2026 in zaključila 15. maja 2026. Poseben rok velja za podintervencijo dobrobit živali – drobnica, pri kateri je potrebno zahtevek oddati najpozneje do 5. maja 2026. Po izteku navedenih rokov oddaja zahtevkov ne bo več mogoča.

Ključni roki

- Oddaja zbirne vloge od 20. 2. 2026 do 15. 5. 2026.
- Oddaja zahtevkov za operacijo dobrobit živali – drobnica najpozneje do 5. 5. 2026.
- Roki za odziv na ugotovitve ARSKTRP v SOPONIK-u (izjave, dokazila, spremembe in umiki zahtevkov):
 - do 15. 2. 2027 za SOPO sheme (ozelenitev ornih površin čez zimo, naknadni posevki in podsevky, obdelava tal za konzerviranje kot naknadni posevek) ter operacijo lokalne sorte LOPS pri prezimnih ali neprezimnih posevkih;
 - do 13. 11. 2026 za druge zahtevke v zvezi s površinami.
- Morebitne spremembe kmetijskih rastlin po vložitvi zbirne vloge je potrebno nemudoma sporočiti kot dopolnitev zbirne vloge, tudi če spremembe ne vplivajo na višino plačila.
- Obrazec za oddajo in prejem živinskih gnojil, digestata ali komposta: oddaja najpozneje do 15. 12. 2026.
- Zapisnik o prigonu živali na pašo (govedo in drobnica): za govedo najpozneje 15 dni po prigonu, za drobnico najpozneje 7 dni po prigonu;
- najprej se posreduje pooblaščenim veterinarskim organizacijam (vsaj 4 dni pred pošiljanjem ARSKTRP); ARSKTRP-u se zapisnik posreduje najpozneje do 30. 6. 2026.
- Višja sila ali izjemne okoliščine: pisno obvestilo ARSKTRP-u v 15 delovnih dneh od dneva, ko to lahko storite in priložite ustreznima dokazila.
- Prenos celotnega kmetijskega gospodarstva po roku za oddajo zbirnih vlog: izjavo o prenosu kmetijskega gospodarstva je treba poslati takoj ob spremembi nosilca, najpozneje do 15. 11. 2026. Ob smrti nosilca izjava ni potrebna, upravičenec postane novi nosilec, vpisan v RKG.

Informativna usposabljanja za vlagatelje

Da bi kmetijska gospodarstva pravočasno in celovito seznanili z vsemi novostmi, ki jih prinašajo posamezne intervencije, pogoji za njihovo uveljavljanje ter način izplačil, bo JSKS pri KGZS tudi letos organizirala večje število informativnih usposabljanj. Ta bodo potekala na območju celotne Slovenije v času od začetka februarja do začetka roka za vnos zbirnih vlog, s ciljem, da so informacije dostopne čim širšemu krogu upravičencev.

Usposabljanja bodo izvedena v različnih oblikah, in sicer kot srečanja v živo na posameznih lokacijah ter kot spletna usposabljanja, kar bo udeležencem omogočilo večjo prilagodljivost glede na njihove obveznosti in oddaljenost. Zaradi obsežnosti vsebine in raznolikosti intervencij bodo posamezna usposabljanja zasnovana vsebinsko različno. Nekatera bodo namenjena splošnemu pregledu vseh intervencij, njihovih osnovnih pogojev in ključnih sprememb, druga pa se bodo poglobljeno osredotočila zgolj na posamezne, posebej izbrane intervencije, ki zahtevajo dodatna pojasnila ali so za kmetijska gospodarstva posebej zanimive.

Vsa razpisana usposabljanja so zbrana v seznamu, ki je objavljen na spletni strani KGZS v rubriki »Vse o zbirnih vlogah«. Do seznama je mogoče dostopati tudi neposredno na povezavi: <https://www.kgzs.si/zbirne-vloge/usposabljanja>

Zaradi izvajanja kontrol s satelitskim spremljanjem kmetijskih površin in s tem potrebe po dodatnem utemeljevanju dejanskega stanja na terenu priporočamo, da celotno rastno obdobje redno dokumentirate dogajanje na svojih površinah. Za ta namen uporabljajte aplikacijo fotoSOPOTNIK, s katero fotografirate posevke in vse opravljene aktivnosti ter dela. Posebno pozornost namenite tudi beleženju in slikanju izrednih ali nepredvidenih okoliščin, kot so slab razvoj posevkov, poplave, zemeljski plazovi, pozebe, posledice suše, vremenske ujme ali druge poškodbe, saj vam bodo ti dokazi v pomoč pri morebitnem uveljavljanju višje sile.

POMEMBNO! Vse elektronske fotografije morajo imeti tudi podatek o lokaciji in času fotografiranja (geolocirane slike), kar omogoča aplikacija fotoSOPOTNIK. Fotografije brez teh podatkov ARSKTRP ne bo upoštevala v postopkih preverjanja. Za dodatna navodila o namestitvi, nastavitvi in pravilni uporabi aplikacije fotoSOPOTNIK se lahko obrnete tudi na svojega kmetijskega svetovalca.

Povezava do terminov in lokacij usposabljanj iz vsebin intervencij SKP za leto 2026

Ker se bo seznam usposabljanj glede na potrebe in interes na posameznih območjih še dopolnjeval z dodatnimi termini in vsebinami, vabimo vse zainteresirane, da ga redno spremljate. Tako boste lažje izbrali usposabljanje, ki vam po temi, lokaciji in času najbolj ustreza ter vam bo v pomoč pri uspešni oddaji zbirne vloge.

Osrednje mesto za informacije

Za lažjo orientacijo in boljši pregled nad vsebinami v zvezi z zbirnimi vlogami za leto 2026 je na spletni strani KGZS (www.kgzs.si) vzpostavljena posebna podstran »Vse o zbirnih vlogah«, do katere dostopate s klikom na povezavo na sredini naslovne strani spletnega mesta KGZS. V tem razdelku so zbrani vsi ključni materiali, med drugim aktualna zakonodaja, strokovni članki, navodila, predstavitve, uradna obvestila, evidence ter uporabne povezave, ki so namenjene podpori pri razumevanju intervencij, izpolnjevanju zahtevkov in izpolnjevanju predpisanih obveznosti.

Ker se vsebine sproti dopolnjujejo in posodabljaajo, priporočamo, da spletno stran redno spremljate in si ogledate objave, ki so za vas in vaše kmetijsko gospodarstvo najbolj relevantne.

Navodila in dodatne informacije o uveljavljanju intervencij kmetijske politike za leto 2026 so na voljo tudi na spletni strani ARSKTRP, v klicnem centru ARSKTRP na tel. št. (01) 580 77 92 in na elektronski pošti aktrp@gov.si

Informativni list – pregleden povzetek ključnih informacij

Med informativnim usposabljanjem oz. od začetka februarja bo na vseh izpostavah pri kmetijskih svetovalcih na voljo tudi poseben informativni list. V njem bodo zbrani najpomembnejši termini, postopki za oddajo zbirnih vlog in posameznih zahtevkov ter pregled novosti, ki jih prinašajo intervencije kmetijske politike za leto 2026.

Informativni list lahko prejmete pri kmetijskem svetovalcu, hkrati pa se gradivo razdeljuje tudi udeležencem vseh usposabljanj, ki potekajo v živo in so namenjena predstavitvi vsebin intervencij SKP.

Pogovor, prilagojen vaši kmetiji

Tudi v tem letu (2026) bo osebni stik s kmetijskim svetovalcem za številne vlagatelje ostal najzanesljivejši vir informacij pri odločanju o zahtevkih in izvajanju posameznih intervencij. Ker so pravila in pogoji obsežni ter se pogosto tudi spreminjajo, priporočamo, da se z osnovami najprej seznanim na skupinskih predstavitvah in usposabljanjih. Ko se odprejo konkretna vprašanja, dileme ali posebnosti vaše kmetije, pa so vam za individualna pojasnila in usmeritve vedno na voljo kmetijski svetovalci JSKS pri KGZS.

Osebno svetovanje omogoča, da se obravnavajo prav vaše razmere in cilji, zato je dragocen korak k pravilni oddaji zbirne vloge in uspešnemu uveljavljanju intervencij.

Vabilo na usposabljanja

Pridobite si več informacij o vlaganju zahtevkov (zbirnih vlog) in izvajanju IAKS intervencij SKP za leto 2026

Pred oddajo zbirne vloge za leto 2026 (vloga za uveljavljanje subvencij za kmetijske površine in živali) vas vabimo k udeležbi na usposabljanjih s področja izvajanja IAKS intervencij Skupne kmetijske politike (SKP). Usposabljanja bodo izvajali kmetijski svetovalci Javne službe kmetijskega svetovanja pri Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije (KGZS).

Vsebina usposabljanj temelji na intervencijah iz Strateškega načrta SKP 2023–2027 za Slovenijo, pri čemer bo poseben poudarek namenjen spremembam, novostim in aktualnim zahtevam, ki bodo veljale letos (2026). Usposabljanja so namenjena kmetijskim gospodarstvom, ki želijo pravočasno in pravilno oddati zbirno vlogo ter se dobro seznaniti z obveznostmi pri izvajanju posameznih intervencij.

Za lažjo izbiro termina in možnosti udeležbe bodo usposabljanja potekala tako v dopoldanskem kot tudi v popoldanskem času. Izvedena bodo v živo na območju celotne Slovenije ter v spletni obliki (e-predstavitve), kar omogoča lažjo dostopnost in prilagodljivost udeležbe.

Podrobne informacije o terminih in lokacijah posameznih usposabljanj so na voljo na povezavi <https://www.kgzs.si/zbirne-vloge/usposabljanja> oziroma preko QR kode:

Ker se seznam usposabljanj zaradi potreb in interesa na posameznih območjih še dopolnjuje z dodatnimi termini in vsebinami, vabimo zainteresirane, da ga večkrat odprete in si izberete ustrezen termin.

Za dodatna pojasnila in vsebinska vprašanja se lahko obrnete na kmetijske svetovalce, navedene pod tabelo usposabljanj posameznega kmetijsko-gozdarskega zavoda.

Dan kmetije prihodnosti je strokovno-praktični dogodek, namenjen kmetom, ponudnikom tehnologij, svetovalcem ter vsem, ki jih zanima razvoj sodobnega kmetijstva.

Program dogodka bo vključeval predavanja, praktične prikaze rešitev ter tržnico inovacij, kjer bodo predstavljeni aktualni pristopi, orodja in tehnologije, ki že danes prinašajo koristi v praksi.

DATUM: 17. 4. 2026

LOKACIJA: Moravske Toplice

Več informacij: www.dih-agrifood.com/si/

Spremembe pri neposrednih plačilih za leto 2026

Ključne novosti iz 4. spremembe Strateškega načrta SKP ter izjemni ukrepi zaradi bolezni modrikastega jezika

Spremembe na osnovi 4. spremembe Strateškega načrta SKP

Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o neposrednih plačilih iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027, ki je v veljavi od 19. decembra 2025, za leto 2026 ne prinaša popolnoma novih intervencij, temveč določene spremembe, ki izhajajo iz 4. spremembe Strateškega načrta SKP 2023–2027, izvedbenih izkušenj in izrednih razmer v živinoreji zaradi bolezni modrikastega jezika v letu 2025.

Pri vzdrževanju trajnega travinja je do zdaj veljalo, da mora biti travinje vsaj enkrat letno pokošeno najpozneje do 15. oktobra. Ta časovna omejitev se z letom 2026 ukinja. Zahteva po vsaj eni košnji ali paši letno ostaja, vendar brez natančno določenega roka. Enaka sprememba velja tudi za travinje na območjih Natura 2000 in za vrstno pestra travišča.

Dopolnilna prerazporeditvena dohodkovna podpora za trajnostnost se bo po novem dodelila le kmetijam z največ 50 hektarji kmetijskih površin. Skupni obseg podprtih površin se ne bo bistveno zmanjšal, saj velikih kmetij nad tem pragom v Sloveniji ni veliko.

Pri shemi Naknadni posevki in podsevki bo ob večjem napadu škodljivcev dovoljena uporaba insekticidov, vendar le, če ne bo na voljo drugih možnosti zatiranja in bo uporaba strokovno utemeljena s prognozo javne službe zdravstvenega varstva rastlin. Prognoza bo javno objavljena na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

Pri shemi se uvaja tudi tehnična sprememba, da se zahtevek za shemo, ki ima dve obdobji, samodejno prilagodi obdobju, ki ga kmet dejansko izpolnjuje.

Pri shemi Varstvo gnezd pribe se uvaja nova, prostovoljna stopnja II, ki predstavlja nadgradnjo osnovnega varovanja gnezda. Prva stopnja vključuje označitev gnezda in prepoved mehanskih posegov v njegovi bližini do 15. junija. V drugi stopnji pa se celotna orna površina od dneva najdbe do 15. junija sploh ne obdeluje, prepovedana je tudi uporaba fitofarmacevtskih sredstev.

Izjeme za leto 2026

Zaradi izbruha bolezni modrikastega jezika leta 2025 so bile številne reje drobnice močno prizadete. Ker rejci do leta 2026 ne bodo mogli v celoti nadomestiti izgub, se uvajajo posebne izjeme pri uveljavljanju neposrednih plačil, vendar le v primerih, ko jim je bila za leto 2025 uradno priznana višja sila.

Pri intervenciji vezane dohodkovne podpore za rejo drobnice se za leto 2026 znižuje vstopni prag: rejci z uradno priznano višjo silo bodo lahko vključeni že s sedmimi živalmi namesto dosedanjih štirinajstih.

Uvaja se tudi izjema pri izpolnjevanju pogoja obtežbe. Pri izračunu obtežbe se bodo upoštevale tudi živali, za katere je bila priznana višja sila. Izjema velja tudi za rejce govedu. Uporablja se pri merilu aktivnega kmeta ter pri vseh intervencijah, pri katerih je obtežba pogoj za upravičenost.

Pri vezani podpori za rejo drobnice se letos (2026) začetek obdobja obvezne reje prestavi na prvi dan subvencijske kampanje – od 20. februarja do 31. julija. Živali morajo starost 9 mesecev dopolniti februarja.

Pri pogoju aktivnega kmeta se uvaja dopolnitev: nosilec mora biti lastnik kolesnega traktorja z veljavnim prometnim dovoljenjem, lastništvo pa mora trajati najmanj 30 dni med 1. januarjem in 30. junijem.

Pri shemah OGNTN in BIORAZTN se spreminja obdobje ohranitve dejanske rabe GERK: po novem mora biti zagotovljena do pobiranja pridelkov v letu oddaje zahtevka.

Mojca Bozovičar, KGZS

Novosti pri identifikaciji in registraciji živali

Kaj je novega pri identifikaciji in registraciji goveda, drobnice, prašičev in enoprstih kopitarjev?

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (Uprava) želi izvajalce dejavnosti (rejce živali) seznaniti s pomembnimi informacijami pri izvajanju obstoječih sistemov in načrtovanimi spremembami. Obširnejše informacije in posamezni obrazci za izvajanje sistema identifikacije in registracije so objavljeni na spletni strani Uprave: <https://www.gov.si/podrocja/kmetijstvo-gozdarstvo-in-prehrana/veterinarstvo/identifikacija-in-registracija-zivali/>

Načrtovan prehod na nov sistem prijave v portal Volos

Leta 2027 načrtuje Uprava spremembo načina prijave v portal Volos, tako da bodo uporabniški računi vezani izključno na zaupanja vredna sredstva, kot je **SI-PASS**, kar zagotavlja varno in zanesljivo identifikacijo uporabnika.

Obstoječi uporabniški računi z gesli se bodo opustili, saj bo nova prijavna shema samodejno prepoznala uporabnika in povezala njegove obstoječe pravice z identiteto, potrjeno v zaupanem sredstvu. Uporabnikom tako ne bo več treba upravljati ločenih uporabniških računov, temveč bodo do storitev dostopali enostavneje, varneje in brez dodatnih korakov, kar predstavlja veliko prednost.

Da bo prehod na nov sistem prijave potekal nemoteno, Uprava vsem izvajalcem dejavnosti – rejcem živali – svetuje, da si račune SI-PASS pridobijo že letos, 2026.

E-izpis iz Centralnega registra goveda (CRG)

Izvajalci dejavnosti oz. rejci, ki še niso pridobili dostopa do portala Volos, si lahko izpis iz CRG za svoj obrat ali gospodarstvo pripravijo sami kot e-izpis. Do e-izpisa iz CRG dostopajo na povezavi: <https://www.gov.si/zbirke/storitve/e-izpis-iz-centralnega-registra-goveda-za-izvajalce-dejavnosti/>. Ne glede na to, lahko za izpis zaprosijo tudi pooblaščen organizacijo.

Izpis iz Centralnega registra drobnice (CRD) in uporaba portala Volos drobnica

Uprava bo izvajalcem dejavnosti, rejcem, ki še niso pridobili dostopa do portala Volos – spletne in mobilne aplikacije Volos drobnica, predvidoma konec februarja 2026 poslala izpise iz CRD. Primerjali bodo lahko stanje na kmetiji s podatki v CRD in sporočili Upravi morebitna neskladja. Hkrati bodo prejeli navodila in kodo za aktivacijo dostopa do portala Volos.

Uprava še posebej priporoča uporabo mobilne aplikacije, ki je priročna in enostavna za uporabo ter omogoča pregled, vnos in urejanje podatkov. Rejci lahko sami registrirajo živali, prigrasijo premike in odjave, vodijo e-RDO in naročajo sredstva za identifikacijo drobnice (nove ušesne znamke, dvojniki).

Pravočasno naročilo sredstev za identifikacijo drobnice

Uprava izvajalce dejavnosti, rejce drobnice, opozarja na **pravočasno naročanje sredstev za identifikacijo** (ušesne znamke, biceljni trakovi ...) za posamezen obrat, v vsakem primeru pa **pred naročilom na obvezno cepljenje proti boleznim modrikastega jezika**. Tudi če živali označuje pooblaščen oseba (kontrolor, veterinar), je pomembno, da si **sredstva za identifikacijo zagotovi še pred izvedbo označitve**.

Vsak izvajalec dejavnosti, rejec, naj pregleda svoje živali in oceni število jagnjet oz. kozličev, ki morajo biti v tekočem letu individualno ali skupinsko označene (SIŠ). Pomembno je, da pregleda tudi živali, ki so izgubile ušesne znamke. Sredstva se lahko naročijo na portalu Volos (urejen dostop), telefonsko ali po e-pošti pri pooblašteni organizaciji ali neposredno pri dobavitelju.

Pravočasna odjava drobnice

V primeru zakola doma, pogina oziroma kraje ali izgube Uprava opozarja, da je treba **individualno označene živali pravočasno odjaviti iz CRD**. Če izvajalci dejavnosti oz. rejci ob poginu individualno označene in registrirane živali pokličejo veterinarsko-higiensko službo, to še ne pomeni, da žival hkrati tudi odjavijo iz CRD. Odjavo iz CRD morajo urediti posebej.

Delovanje sistema za prašiče

Prenovljen sistem za identifikacijo in registracijo prašičev, ki prvič ločuje obrate na komercialno in nekomercialno dejavnost ter uvaja napredne elektronske rešitve, je pričel delovati 1. maja 2024. Novi sistem temelji na elektronskem poslovanju (elektronski spremni list) in prenovljenem Centralnem registru prašičev (CRPš). Namen sprememb je bil zagotoviti večjo sledljivost prašičev, boljšo pripravljenost ob morebitnih izbruhih bolezni ter bistveno zmanjšati administrativno delo na kmetijah.

Registracija obratov s prašiči, označitev, premiki in vodenje evidenc

Vsi izvajalci dejavnosti ali rejci morajo imeti pred prihodom živali registriran obrat za rejo prašičev – to pomeni urejen vpis v Evidenco imetnikov rejnih živali (EIRŽ). Če registracija obrata ni urejena, živali ni dovoljeno pripeljati v obrat.

Izvajalci dejavnosti oz. rejci morajo poskrbeti, da so prašiči označeni z ušesno znamko s SIŠ ali s tetoviranjem s SIŠ pred premikom iz obrata oziroma najpozneje do starosti devetih mesecev, če se živali ne premikajo iz obrata rojstva. Če ušesna znamka ali tetoviranje postaneta nečitljiva ali se znamka izgubi, je treba sredstvo za označitev nadomestiti z dvojnikom z isto SIŠ.

Ob vsakem premiku prašičev morajo izvajalci dejavnosti (rejci) izdati spremni list, praviloma elektronski spremni list (e-SLP), ki mora biti izdan pred premikom. Če tehnologija ne deluje, lahko izdajo tudi papirni spremni list na obrazcu, objavljenem na spletni strani Uprave, ki se lahko v sistem priključi po izvedenem premiku. **Opozorjamo, da so stari samokopirni papirni spremni listi v štirih izvodih neveljavni in jih ni mogoče uporabiti za priglasitev v nov CRPš.**

Izvajalci dejavnosti (rejci) so dolžni v CRPš priglasiti vse premike prašičev (odhode in prihode), zakole, pogine, kraje ali izgube ter odstavitve pujskov in spremembe kategorij prašičev. Za pomoč pri pripravi podatkov v CRPš se lahko obrnejo na pooblaščen veterinarske organizacije ali kmetijsko-gozdarske zavode.

Izvajalci dejavnosti (rejci) morajo voditi Register prašičev v obratu (RPO). Če uporabljajo e-RPO (portal Volos) in so vsi dogodki ažurno prijavljeni v CRPš, vodenje RPO ni potrebno.

Izjema za nekomercialne obrate s prašiči

Če izvajalci dejavnosti oz. rejci **izpolnjujejo predpisane pogoje**, lahko uveljavljajo izjemo za nekomercialne obrate. Za take obrate priprave odjav v CRPš zaradi zakola doma, pogina ali kraja oz. izgube ni obvezna. Še vedno pa morajo obvezno prijaviti vsak prihod prašičev v obrat in morebitni odhod v klavnico pri storitvenem zakolu za osebno porabo. Več informacij: <https://www.gov.si/zbirke/storitve/postopek-identifikacije-in-registracije-prasicev/>.

Registracija obratov z enoprstimi kopitarji

Vsi obrati z enoprstimi kopitarji, tudi tisti, ki gojijo tekmovalne ali enoprste kopitarje za hobi, se morajo registrirati, tj. vpisati v EIRŽ. Če se živali v neregistriranem obratu že gojijo, ga morajo izvajalci dejavnosti, rejci, nemudoma registrirati. Obrat lahko registrirajo pravne ali fizične osebe, zahteva pa velja za majhne in velike hleve, konjeniška društva, šole jahanja, pašnike itd.

Če se na obratu izvaja kmetijska dejavnost in gre za kmetijsko gospodarstvo v skladu z zakonodajo, ki ureja kmetijstvo, je treba obrat (G-MID) pripisati na KMG-MID kmetijskega gospodarstva; to ni potrebno, če se v obratu izvaja le dejavnost konjušnice ali goji dirkalne in jahalne enoprste kopitarje ali enoprste kopitarje za kulturne, zgodovinske, rekreativne, znanstvene ali športne namene.

Če so v enem obratu živali različnih lastnikov, npr. v najetih boksih v hlevu, ki ga poseduje druga oseba, mora ta oseba registrirati obrat. V primeru solastništva ali soupravljanja hleva morajo souprabniki določiti oziroma pooblastiti osebo, da registrira obrat, izjemoma pa lahko registrirajo tudi vsak svoj obrat. Če posameznih delov obrata ali območja ni mogoče fizično razdeliti ali če gre za skupinsko namestitev živali, se vse živali registrirajo v enem obratu. V tem primeru je treba za celoten obrat določiti odgovorno osebo oziroma enotnega izvajalca dejavnosti, ki poskrbi za registracijo obrata.

V Centralni register kopitarjev (CRK) se enoprstim kopitarjem pripiše G-MID tega obrata, kot izvajalec dejavnosti pa odgovorna oseba obrata, ki so jo določili lastniki oz. souprabniki. S tem se ne posega v lastništvo enoprstega kopitarja. Izjemoma, če je posamezne dele obrata ali območje mogoče ločiti oziroma so živali različnih lastnikov ločeni v boksih in razen paše ali izpusta ne gre za skupinsko namestitev, lahko posamezni lastnik živali v soglasju z osebo, ki poseduje kmetijo oziroma hlev, registrira svoj obrat (pridobi svoj G-MID). V CRK se enoprstim kopitarjem pripiše pridobljen G-MID, za izvajalca dejavnosti pa se pripiše lastnik.

Premiki enoprstih kopitarjev

Izvajalci dejavnosti oz. rejci morajo v CRK prijaviti podatke o premiku enoprstih kopitarjev. Za premik se šteje, če žival zapusti obrat trajno ali za več kot 30 dni oziroma se v novem obratu zadržuje trajno ali več kot 30 dni. Premik prijavijo v CRK pooblaščen veterinarske organizacije ali pooblaščen organ izdaje (Veterinarska fakulteta, Kobilarna Lipica). Če gre za premike registriranih enoprstih kopitarjev (čistopasemska žival in registrirani tekmovalni konj) in se spremeni tudi lastnik kopitarja, se premik po pravilih rejskega programa ureja pri Veterinarski fakulteti ali Kobilarni Lipica.

Več informacij: <https://www.gov.si/zbirke/storitve/postopek-identifikacije-kopitarjev/>.

Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin

Socialna pogojenost v letu 2026

Obveznosti delodajalcev in posledice kršitev pri uveljavljanju kmetijskih podpor

V letu 2026 nadaljujemo izvajanje socialne pogojenosti, ki se je v Sloveniji uvedla leta 2025. Socialna pogojenost pomeni, da se ob kršitvi obveznosti delodajalca, ki jih Inšpektorat RS za delo ugotovi v letu 2025 ali naslednjih letih, nosilec kmetijskega gospodarstva, ki so v vlogi delodajalca, naloži upravna sankcija oziroma zniža podpora iz zbirne vloge za leto ugotovitve oziroma nastanka kršitve, in če se kršitev nadaljuje, tudi za naslednja leta.

Zahteve socialne pogojenosti iz Priloge 1 Uredbe o pravilih socialne pogojenosti iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS, št. 109/24, z dne 20. 12. 2024, z vsemi spremembami in dopolnitvami; v nadaljnjem besedilu: Uredba) so določeni členi iz **Zakona o delovnih razmerjih¹ (ZDR-1)** (npr. obvezne sestavine pogodbe o zaposlitvi, obveznost prijave v obvezna socialna zavarovanja; razporejanje delovnega časa; izobraževanje delavcev ...) in iz **Zakona o varnosti in zdravju pri delu² (ZVZD-1)** (npr. ocenjevanje tveganja in izjava o varnosti; prva pomoč; varstvo pred požarom in evakuacija; zdravstveni pregledi; prijave inšpekciji; obveščanje in seznanjanje ...) ter v zvezi z delovno opremo iz ZVZD-1, Pravilnika o varnosti in zdravju pri uporabi delovne opreme³ in Pravilnika o zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev pri ročnem premeščanju bremen⁴.

Kdo je zavezanec in katere zahteve mora izpolnjevati

Zavezanci za socialno pogojenost so nosilci KMG, ki vlagajo zahtevke v okviru zbirne vloge za intervencije neposrednih plačil in/ali intervencije za razvoj podeželja in imajo kot delodajalci obveznosti v skladu z ZDR-1 in/ali ZVZD-1. To pomeni, da je nosilec KMG, ki uveljavlja zahtevke z zbirno vlogo in v delovni proces vključuje osebe na osnovi pogodbe o zaposlitvi, zavezanec za zahteve socialne pogojenosti iz **postavke ZDR-1**. Nosilec KMG je tudi zavezanec za zahteve socialne pogojenosti iz **postavke ZVZD-1**, če v delovni proces vključuje osebe na osnovi pogodbe o zaposlitvi ali drugih pravnih podlag, ali če je 'uporabnik', h kateremu so napoteni delavci od delodajalca, ki opravlja dejavnost zagotavljanja dela delavcev drugemu uporabniku. Pod druge pravne podlage sodijo: pogodba o začasnem ali občasnem delu v kmetijstvu v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo; pogodba o opravljanju začasnega ali občasnega dela v skladu z zakonom, ki ureja trg dela, podjemna pogodba v skladu z Obligacijskim zakonikom⁵, delo dijakov ali študentov

v skladu z zakonom, ki ureja zaposlovanje in zavarovanje za primer brezposelnosti; vključenost v ukrepe aktivne politike zaposlovanja, ki ne pomenijo zaposlitve in za katero se prejema dodatek za aktivnost v skladu z zakonom, ki ureja trg dela; pogodba o vajištvu v skladu z zakonom, ki ureja vajištvo; osebno dopolnilno dela na osnovi vrednotnic v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje dela in zaposlovanja na črno.

Sankcije, točkovanje kršitev in napovedane spremembe za leto 2026

Upravne sankcije (znižanja) se pri socialni pogojenosti izvajajo podobno kot pri pogojenosti. Ugotovljena neskladnost posamezne zahteve je neskladnost, ki je ugotovljena s pravomočno odločbo, izdano v upravnem ali prekrškovnem postopku, ali s pravomočno sodbo pristojnega sodišča. Neskladnost posamezne zahteve socialne pogojenosti se s pomočjo točkovanja ovrednoti glede na obseg, resnost in stalnost ter tudi ponavljanje in namernost ter se jim nato pripiše pripadajoči odstotek znižanja iz Priloge 2 ali Priloge 3 Uredbe.

Predvidene spremembe uredbe z letom 2026 so naslednje:

- zaradi pravilnega izvajanja Uredbe (EU) št. 2021/2116 se upoštevajo tudi kršitve zahtev socialne pogojenosti, do katerih je prišlo na drugih površinah, ki jih upravlja zavezanec (nekmetijske površine), in ne le na (kmetijskih) površinah KMG ali v povezavi s kmetijsko dejavnostjo,
- obseg kršitve se ne določa po številu delavcev, temveč vrsti inšpekcijskega ukrepa ali odločbe,
- bolj konkretna opredelitev neposredne namerne kršitve.

Polona Kolarek Novšek, MKGP

1 Uradni list RS, št. 21/13, 78/13, 47/15, 33/16, 52/16, 15/17, 22/19, 81/19, 203/20, 119/21, 202/21, 15/22, 54/22, 114/23 in 136/23.

2 Uradni list RS, št. 43/11

3 Uradni list RS, št. 101/04 in 43/11 – ZVZD-1.

4 Uradni list RS, št. 84/23, 98/23 in 47/24.

5 Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631

Dobrobit živali 2026

Intervencija brez večjih novosti, a z obvezno pozornostjo pri najpogostejših napakah

Vsebino in izvedbo intervencije Dobrobit živali (DŽ) določa Uredba o intervenciji dobrobit živali iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za leto 2026 (Uradni list RS, št. 88/25). Zaradi uskladitve z novim Zakonom o kmetijstvu je v pripravi nova uredba, ki bo sprejeta predvidoma februarja, pri čemer pa po navedbah Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano z vsebinskega vidika ni predvidenih nobenih sprememb glede na trenutno veljavno uredbo. Intervencija DŽ se bo v tem letu izvajala enako kot preteklo leto, v petih podintervencijah, in sicer za prašiče, govedo, drobnico, konje in perutnino. Gre za enoletno intervencijo s prostovoljno vključitvijo, zahtevki pa so del zbirne vloge za leto 2026 in se vložijo ločeno za posamezno podintervencijo. Za namen pridobitve plačila je potrebno opraviti usposabljanje s področja intervencije DŽ v obsegu najmanj štirih pedagoških ur v skladu z uredbo, ki ureja izvedbo intervencije. Izmenjava znanja in prenos informacij ter usposabljanje svetovalcev. Upravičenec opravi usposabljanje le v letu prve oddaje zahtevka za intervencijo Dobrobit živali v tekočem programskem obdobju. Ker intervencija DŽ v primerjavi z lanskim letom ne prinaša bistvenih novosti, posebno pozornost namenjamo le vsebinam, pri katerih se pri izvajanju najpogostejše pojavljajo napake.

Podintervencija DŽ – prašiči

Upravičenci, ki bodo v letu 2026 prvič vstopili v podintervencijo DŽ – prašiči, morajo imeti izveden pregled gospodarstva in podatke iz pregleda gospodarstva vnesene v CRPš najpozneje en dan pred vložitvijo zahtevka. Tisti upravičenci, ki so podintervencijo izvajali že lani in nimajo sprememb, novega pregleda ne potrebujejo. Preglede izvaja ARSKTRP.

Upravičenci ste dolžni v CRPš-u redno priglašati podatke o številu tekačev, pitancev, plemenskih svinj in plemenskih mladic. Zelo pomembno je dosledno spoštovanje rokov priglasitve. Rok za priglasitev informacij je najpozneje sedem dni po dogodku, medtem ko je rok za priglasitev prevedb med kategorijami do sedmega v mesecu za pretekli mesec. Če se živali premikajo iz obrata, je za te živali rok za priglasitev prevedbe med kategorijami še pred premikom iz obrata.

Podintervencija DŽ – govedo

Pomemben opomnik za upravičence, ki uveljavljajo pašo:
Koprološke analize:

Koprološka analiza in izdaja zdravil za tretiranje živali na osnovi rezultatov koprološke analize morata biti opravljeni dvakrat letno, in sicer spomladi in jeseni v letu 2026. Spomladi mora biti tudi datum izdaje zdravil za tretiranje živali na osnovi pozitivnih rezultatov koprološke analize pred datumom začetka paše. Jeseni pa mora biti koprološka analiza izdelana v obdobju od 14 dni pred končanim obdobjem paše za govedo do 31. decembra 2026. Podatki morajo biti v seznam koproloških analiz (VOLOS) vneseni najpozneje do 31. januarja 2027,

zato vas pozivamo, da v aplikaciji redno preverjate, ali so vsi zahtevani zapisi dejansko zabeleženi.

Izkoreninjene goveje virusne diareje (BVD):

Upravičenec, ki bo letos (2026) izvajal aktivnosti za pridobitev statusa črede, proste BVD, ali aktivnosti za ohranitev statusa črede, proste BVD, bo moral do 28. februarja 2026 veterinarski organizaciji predložiti izjavo o izvedbi aktivnosti za pridobitev ali ohranitev statusa črede, proste BVD, na obrazcu iz Priloge 6 uredbe DŽ. Nadaljnji koraki in roki so odvisni od statusa črede (pridobivanje ali ohranitev) in so določeni v 24. členu uredbe. Upravičence pozivamo, da v aplikaciji redno preverjajo, ali so izvedene aktivnosti tudi dejansko vnesene.

Več informacij o izvajanju intervencije Dobrobit živali v letu 2026 vam je na voljo tudi v okviru javne službe kmetijskega svetovanja, ki deluje v okviru Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije.

Podintervencija DŽ – drobnica

Vstopni pogoj: upravičenec mora na dan vnosa zahtevka rediti vsaj 2 GVŽ drobnice, živali pa morajo biti stare vsaj 9 mesecev.

Izjema: Upravičencu, ki mu je bila za zahtevke zbirne vloge za leto 2025 priznana višja sila zaradi bolezni modrikastega jezika, se za zahtevke zbirne vloge za leto 2026 upošteva, da je vstopni pogoj o številu drobnice izpolnjen, če na dan vnosa zahtevka za podintervencijo DŽ – drobnica redi najmanj tako število drobnice, kot ustreza enemu GVŽ drobnice. Upravičenci z manjšim številom (na meji 7 ali 14 živali) bodite posebej pozorni, da število živali v celotnem obdobju trajanja obveznosti ne pade pod vstopni pogoj. Tudi v tej podintervenciji vas opozarjamo na izdelavo koproloških analiz, še posebej jesenske, ter na redno in pravočasno priglaševanje premikov v Centralni register drobnice.

Podintervencija DŽ – konji

Podobna pravila o pravočasni izvedbi koproloških analiz spomladi in jeseni veljajo tudi za podintervencijo DŽ – konji.

Podintervencija DŽ – perutnina

Upravičenec mora imeti za gospodarstvo, na katerem prvič uveljavlja podintervencijo DŽ – perutnina, izveden pregled in podatke vnesene v seznam hlevov (Volos) najpozneje en dan pred oddajo zahtevka. Pri tem pa upravičenci, ki so podintervencijo izvajali že lani in na gospodarstvu nimajo sprememb v izpolnjevanju zahtev, novega pregleda ne potrebujejo, razen v primeru nastalih sprememb, ko je treba pregled opraviti znova.

Pogojenost 2026: ključne novosti in pojasnila iz prakse

Spremembe uredbe prinašajo več jasnosti pri izvajanju, nadzoru in povezavi z drugimi ukrepi SKP

Ob koncu leta 2025 so bile sprejete dodatne spremembe Uredbe o pravilih pogojenosti. Te ne spreminjajo temeljnih ciljev, temveč predvsem razlage izvajanja, nadzor ter povezavo z drugimi ukrepi SKP. Pogojenost ostaja osnova za prejem plačil, pravila pa se vse bolj prilagajajo dejanskim razmeram na terenu.

Manjše kmetije in povezava s SOPO

Kmetije z manj kot 10 ha KZU morajo pravila pogojenosti še vedno spoštovati, vendar niso predmet upravnih sankcij, če uveljavljajo le neposredna plačila. Drugače je pri vključitvi v SOPO sheme, kjer se zahteve, ki se vsebinsko prekrivajo s pogojenostjo, preverjajo in sankcionirajo v okviru posamezne sheme.

DKOP 4 – varovalni pasovi ob vodotokih

Grafični sloji v RKG so informativni, izpolnjevanje DKOP 4 pa se preverja na terenu z merjenjem od meje brega vodotoka. Težave z invazivnimi rastlinami, ki se širijo z vodnih ali infrastrukturnih objektov in niso pod vplivom kmeta, so prepoznane, vendar so za njihovo reševanje pristojni drugi resorji, na kar opozarja tudi MKGP.

DKOP 6 – pokritost tal pozimi

Med izjeme sodijo tudi jara žita, če je bila setev načrtovana že jeseni. Kadar vremenske razmere setev onemogočijo, mora kmet uveljavljati višjo silo. Površine z rastlinskimi ostanki ali nepreorane njive se štejejo kot ustrezno pokrite. Zahteva 80-odstotne pokritosti ostaja nespremenjena.

DKOP 7 – kolobar

Predlagane poenostavitve v Evropski komisiji niso bile sprejete. Tudi »intenzivni« kolobarji (npr. izmenjava koruze in žit) so lahko skladni, če so izpolnjeni odstotkovni deleži menjave posevkov. Zahteve izhajajo iz strateškega načrta in jih brez postopka spremembe strateškega načrta ni mogoče spreminjati.

Dobrobit živali in nacionalna pravila

Pri pogojenosti se upošteva tudi strožja nacionalna zakonodaja, kadar ta nadgrajuje evropske zahteve. To je posebej pomembno pri reji prašičev, telet in splošnih pogojih reje. V izvajanje pravil pogojenosti je tako vnesen nov način kastracije pujskov.

Sankcije – stopnjevanje in ponovitve

Pri nenamernih kršitvah je najpogostejša sankcija okoli 3 %, pri ponovitvah pa se hitro povečuje. Pri DKOP 6 se upošteva delež nepokritih površin, pri DKOP 4 pa teža in obseg kršitve. Pri OOTT (DKOP 9) so sankcije posebej visoke in se z leti stopnjujejo.

Sankcije se seštevajo po skupinah kršitev (ne več po področjih kot v CC), vendar:

- za več nenamernih kršitev ne več kot 5 % oz. 10 %, če ima vsaj ena kršitev resne posledice za doseganje ciljev standarda oziroma zahteve ali ima resne posledice za javno zdravje ali zdravje živali;
- za več prvič ponavljajočih ne več kot 20 %;
- za namerne ni omejitve do 100 % sredstev, do katerih je upravičen zavezanec.

Če se pojavi več nenamernih, ponavljajočih se ali namernih kršitev, se te med seboj seštevajo, potem ko je bilo opravljeno prej opisano znižanje, vendar pa seštevke sankcij ne preseže 100 % sredstev, do katerih je upravičen zavezanec (NP, KOPOP, DŽ OMD, natura plačila, lokalne pasme in sorte in biotično varstvo).

Socialna pogojenost – nova dimenzija nadzora

Od leta 2025 se pogojenost povezuje tudi s spoštovanjem delovne in socialne zakonodaje. Kršitve s področja varnosti in zdravja pri delu, zakonitega zaposlovanja in delovnih pogojev se lahko odrazijo tudi v znižanju kmetijskih plačil. Posebno pozornost je treba nameniti ustreznim pogodbam, prijavam delavcev, varstvu pri delu ter pravilni uporabi oblik dela, kot je osebno dopolnilno delo. Nadzor izvajajo pristojne inšpekcije, ugotovljene kršitve pa se lahko prenesejo v sistem sankcioniranja znotraj SKP.

Zadnje spremembe tako ne pomenijo rahljanja okoljskih in družbenih ciljev, temveč več jasnosti pri razlagi pravil, nadzoru ter povezavi med kmetijsko in delovno zakonodajo. Ključni ostajajo dobro načrtovan kolobar, pokritost tal, urejeni varovalni pasovi ter zakonito in varno delo na kmetiji.

Spremembe pri KOPOP za leto 2026

Ključne novosti pri okoljskih in podnebnih ukrepih SKP, ki od leta 2026 prinašajo strožje omejitve in natančnejša pravila izvajanja.

Spremembe na področju okoljskih in podnebnih plačil v okviru Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 se nanašajo na intervencije KOPOP, ekološko kmetovanje, ekološko čebelarjenje, habitatne tipe Natura 2000 ter lokalne pasme in sorte. Namen sprememb je bolj ciljno usmerjena poraba sredstev, večja usklajenost z okoljskimi cilji ter poenotenje nekaterih pravil izvajanja.

Povečanje površin, vključenih v obveznost

Med trajanjem obveznosti intervencij KOPOP se lahko skupna velikost površin kmetijskega gospodarstva poveča. V takem primeru se obstoječa obveznost razširi na nove površine, pri čemer se upošteva preostali čas trajanja prvotne obveznosti. Upravičenec je ob tem upravičen do plačila za celotno površino, ki vključuje obstoječe in na novo vključene površine, obveznost pa se šteje za neprekinjeno že od prvega leta.

Izjema velja za operacijo ITRV, pri kateri povečanje vključnih površin ni dovoljeno. Prav tako od 1. januarja 2026 dalje ni mogoče povečevati površin pri operacijah VOD, KOL_1, VIN_HERB, VIN_INSK, PGS in SENENA glede na obseg obveznosti iz leta 2025. Če je v letu 2026 prišlo do upravičenega zmanjšanja površin, je povečanje le-teh v letu 2027 sicer dovoljeno, vendar le do obsega obveznosti, določenih leta 2025. Pri operacijah VOD, KOL_1, PGS in SENENA je plačilo nižje za 30 % glede na izračun modela, pri operacijah VIN_HERB in VIN_INSK pa za 15 %.

Pomembno je poudariti, da se prenos površin z obveznostjo na drugega nosilca KMG ne šteje kot povečanje površin pri navedenih operacijah. S tem je omogočen prenos obveznosti brez vpliva na dovoljeni obseg vključenih površin, hkrati pa se zagotavlja kontinuiteta izvajanja intervencij.

Analiza tal in gnojilni načrt

Za GERK-e, vključene v intervenciji KOPOP_NV in KOPOP_BK, na katerih se uporabljajo mineralna gnojila, je obvezna izdelava analize tal in načrta gnojenja. Analiza tal mora zajemati pH, fosfor (P), kalij (K) in organsko snov, pri trajnem travinju pa analiza organske snovi ni potrebna. Načrt gnojenja se izdelava za obdobje petih let in temelji na analizi tal, ta pa ne sme biti starejša od petih let.

Če se uporabljajo izključno organska gnojila, analiza tal in načrt gnojenja nista obvezna, vendar je treba voditi evidenco o uporabi gnojil. Prav tako sta analiza tal in gnojilni načrt izvzeta za določene operacije in upravičence, ki so vključeni izključno v te operacije. Upravičenec mora dokumentacijo hraniti na kmetijskem gospodarstvu, agencija pa izpolnjevanje zahtev preverja v okviru pregledov na kraju samem.

Popis suhih travnišč in točkovanje

Operacija SUHA_TRAV prinaša natančnejše opredeljen in enoten postopek spremljanja in ocenjevanja stanja suhih travnišč. Ob vstopu v operacijo se na travnikih, ki ležijo na območjih evidence suhih travnišč in za katere so upravičenci izrazili interes, izvede začetni strokovni popis, ki ga opravi izbrani izvajalec. Popis temelji na oceni stanja habitatnega tipa polnaravnih suhih travnišč, prisotnosti značilnih rastlinskih vrst in orhidej. Na osnovi teh kriterijev se določi število točk, ki predstavljajo osnovo za izračun plačila v letu vstopa v operacijo. Za nadaljnja leta trajanja obveznosti je za vsak travnik določena linija popisa znotraj GERK oziroma poljine. Upravičenec mora v drugem do petem letu obveznosti vsako leto v času cvetenja značilnih rastlin spremljati stanje travnika in z uporabo mobilne aplikacije »Moj travnik« evidencirati prisotnost pozitivnih značilnic in orhidej. Zbrani podatki se uporabijo za izračun letnega števila točk, ki so osnova za višino plačila. V zadnjem letu obveznosti se ponovno izvede strokovni popis, ki določi končno oceno stanja travnišča. Upravičenci, ki imajo sklenjeno petletno obveznost za izvajanje operacije HAB, lahko v tekočem letu trajanja obveznosti na območjih, vključenih v evidence SUHIT_1, SUHIT_2 in SUHIT_3, to obveznost nadomestijo z vključitvijo v operacijo SUHA_TRAV. Ob takšni nadomestitvi se obveznost izvajanja operacije HAB zaključi, upravičenec pa v preostalem obdobju prvotne obveznosti nadaljuje izvajanje operacije SUHA_TRAV pod pogoji, ki veljajo za to operacijo.

Pomembna novost sta tudi dve novi prilogi, ki zagotavljata strokovno osnovo za ocenjevanje. **Priloga 7** določa kriterije za oceno stanja ohranjenosti habitatnega tipa 6210 (*) – polnaravna suha travnišča, **Priloga 8** pa vsebuje seznam pozitivnih in negativnih značilnic z opredeljeno optimalno pokrovnostjo. Po teh merilih se poenoti ocenjevanje in določa višina plačila. Pri usposabljanju se za upravičence, vključene le v operacijo SUHA_TRAV, v zahtevanih 15 ur štejejo tudi usposabljanja v okviru projekta EIP za suha travnišča ter promocijskih aktivno-

sti ministrstva za naravovarstvene operacije, manjkajoče ure pa se lahko zagotovijo z obiski kmetijske svetovalne službe, ki nudi podporo pri izvajanju te operacije. Upravičenci, ki so hkrati vključeni tudi v druge operacije intervencij KOPOP ali LOPS, lahko usposabljanje opravijo v okviru teh intervencij. Upravičenci, ki so vključeni izključno v operacijo SUHA_TRAV, morajo voditi evidenco uporabe organskih in mineralnih gnojil ter evidenco uporabe fitofarmacevtskih sredstev na predpisanih obrazcih.

Ekološko kmetovanje in čebelarjenje

Pri ekološkem kmetovanju je pomembna dopolnitev seznama upravičenih kmetijskih rastlin – mednje se uvršča tudi pistacija. Pri ekološkem čebelarjenju pa se spreminja rok za poročanje o številu čebeljih družin: organizacije za kontrolo in certificiranje bodo podatke po novem posredovale do 1. decembra tekočega leta. Spremenjena so tudi pravila o odstopanju pri številu prijavljenih čebeljih družin. Prag za sankcije je postavljen višje, kar pomeni nekoliko več tolerance do nihanj, hkrati pa se ohranja nadzor nad morebitnimi zlorabami sistema.

Lokalne pasme in sorte

Pri intervenciji lokalnih sort (SOR) se nadaljuje postopno zniževanje plačil. V letih 2026 in 2027 bo plačilo znašalo 30 % manj glede na modelni izračun. Prav tako ni več mogoče povečevati površin glede na obseg iz leta 2025. Seznam lokalnih sort za leto 2026 ostaja nespremenjen, vendar dopolnitev seznama do konca programskega obdobja ni predvidena. Sorte, ki ne bodo več izpolnjevale pogojev, pa se lahko s seznama tudi črtajo.

Spremembe prilog

Spremembe prilog prinašajo natančnejše zahteve za izvajanje operacij, jasnejša pravila kombiniranja ter podrobnejše opredeljene kršitve in sankcije. V Prilogi 2 so dopolnjeni roki košnje, obveznosti paše, vzpostavljanje nepokošenih pasov ter pogoji za setev in zeleno odejo. Priloga 4 poenoti izračun obtežbe živali, Priloga 5 pa omogoča kombinacijo operacij SENENA in SUHA_TRAV na isti površini. Priloga 6 določa znižanja ali zavrnitve plačil, kadar upravičenci ne izpolnjujejo obveznosti. Sankcije so povezane predvsem z neopravljenimi usposabljanji, neustrezno zeleno odejo, kršitvami kolobarja ter neizvedbo popisov pri operaciji SUHA_TRAV.

Mojca Bozovičar, KGZS

Kdo bo jutri skrbel za našo hrano in naše otroke

Izobraževanje za zelene poklice prihodnosti, ki mladim odpira pot do sodobnega kmetijstva, gozdarstva, veterine in živilstva.

Kaj so priložnosti, ki jih odpira izobraževanje v sklopu izobraževalnih programov Konzorcija biotehniških šol Slovenije, v katerih se trenutno izobražuje 6314 dijakov in 740 študentov višjih strokovnih šol? O tem je bilo govora na medijskem dogodku, ki ga v času pred vpisi v šolske programe pripravlja Konzorcij v sodelovanju s Kmetijsko-gozdarsko zbornico Slovenije.

Mladih je vse manj, kar se že odraža v pomanjkanju delovne sile na številnih področjih, še posebej v panogah, ki poleg strokovnega znanja, predanosti in tradicije zahteva tudi dolgoročno zavezanost prostoru. »Kmetje in lastniki gozdov z znanjem na svojem strokovnem področju kmetije vodijo bolje, so bolj uspešni in se hitreje prilagajajo na spremembe tako z vidika trajnosti kot poslovnih odločitev,« meni predsednik zbornice dr. Jože Podgoršek.

Zeleni poklici prihodnosti

»Biotehniške šole so v Konzorcij biotehniških šol Slovenije povezane od leta 2004. Gre za učne centre s sodobnimi programi, praktičnim učenjem na opremljenih šolskih učnih poligonih, odprtih za vse mlade, ki jih navdušujejo zeleni poklici prihodnosti, kot so kmetijstvo, gozdarstvo, hortikultura, varovanje narave, živilstvo in prehrana, veterina, gostinstvo in turizem,« je povedala ravnateljica Višje strokovne šole Grm Novo mesto – center biotehnik in turizma dr. Mateja Colarič Bajc. »Spodbujamo inovativnost, kritično razmišljanje in podjetniške veščine. Dijake in študente vključujemo v različna tekmovanja in študijske izmenjave. Velik pomen dajemo vseživljenjskemu učenju, saj se na biotehniških šolah vsako leto izobražuje več kot 1.000 odraslih udeležencev v različnih programih srednješolskega izobraževanja in še približno 150 izrednih študentov. Izvajamo različne tečaje, usposabljanja in strokovna izobraževanja, ki odgovarjajo na potrebe trga dela.«

»Današnji kmet ni zgolj pridelovalec hrane. Je podjetnik, naravovarstvenik, tehnolog, poznavalec trga in trajnostnih praks. Prav zato je kakovostno in sodobno izobraževanje mladih, bodočih prevzemnikov kmetij in strokovnjakov s kmetijskega ter sorodnih področij danes pomembnejše kot kadar koli prej,« je prepričana ravnateljica Srednje poklicne in strokovne šole Šolskega centra Šentjur **Monika Očko**. Poudarja, da na biotehniških šolah opažajo spodbudne trende ter porast števila dijakov, kar potrjuje prepoznavanje pomena in priložnosti teh poklicev. Nekatere šole imajo dijaške domove, kar dijakom olajša šolanje in omogoča dodatno podporno okolje. Deficitarni poklici so podprti s štipendijami. Gre za sodobne, dinamične in inovativne poklice, ki so vse bolj povezani z novimi tehnologijami, digitalizacijo in trajnostnim razvojem. Sodobno kmetijstvo zahteva široko, sistematično strokovno znanje, ki ga mladi pridobijo prav v biotehniških šolah.

 Tatjana Vrbošek, KGZS

Anja Smerdel: »Obiskujem srednjo šolo Grm Novo mesto, program kmetijsko-podjetniški tehnik. Kmetijo imajo moji stari starši, kar je razlog za izbiro šole. Želim si prevzeti kmetijo in pričeti s kmetovanjem. Pri samem izobraževanju mi je všeč odnos profesorjev, njihovo znanje in pripravljenost, da nam to znanje predajo. Trenutno se dve dijakinji intenzivno pripravljata na tekmovanje ocenjevanja goveda, ki bo potekalo konec februarja v Parizu.«

Luka Dolinar: »Prihajam iz hribovske vasi Butajnova nad Horjulom. Doma imamo kmetijo, ki jo naša družina upravlja že več generacij. Obiskujem srednjo šolo Grm Novo mesto, program kmetijsko-podjetniški tehnik. Za šolo sem se odločil, ker bi domačo kmetijo rad prevzel in nadgradil. Med tednom živim v dijaško-študentskem domu v sklopu šole. Všeč mi je, ker je dom združen s šolo, tako imamo vedno stik z naravo in živalmi.«

Nik Šloser: »Sem dijak v Šolskem centru Šentjur, programa Kmetijsko-podjetniški tehnik. Doma nimamo kmetije, a rad pomagam na stričevi kmetiji. Opravljen imam izpit za traktor in v prostem času pomagam na dveh hmeljarskih kmetijah. V šoli mi je všeč, ker znanje pridobivamo tako s teorijo kot tudi prakso in imamo dober odnos s profesorji.«

Borr Završnik: »Sem dijak tretjega letnika programa kmetijsko-podjetniški tehnik na Šolskem centru Šentjur. Kmetijstvo imam rad, veseli me delo v naravi, skrb za živali in občutek, da s svojim delom prispevaš nekaj koristnega. Naši profesorji in mentorji nam znanje približajo na zanimiv, razumljiv in predvsem praktičen način. Na šoli mi je všeč sproščeno, a hkrati delovno vzdušje. Zdi se mi, da se v takem okolju lažje učimo, razvijamo sposobnosti in pridobivamo samozavest.«

Alina Zupanc: »Zaključila sem izobraževanje za veterinarskega tehnika na Šolskem centru Šentjur, kar mi je dalo zelo dobro osnovo za razumevanje zdravja živali, higiene in odgovornega ravnanja s hrano. Leta 2023 sem bila Mlečna kraljica in to mi je dalo dodaten vpogled v pomen slovenskega kmetijstva, mleka in lokalne hrane. Študij nadaljujem na programu Živilstvo in prehrana. Program odpira vrata v svet kakovostne pridelave in predelave živil ter omogoča razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetiji.«

ŠOLSKI CENTER ŠENTJUR

Šola s srcem.
Šola za življenje.

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

- UPRAVLJANJE PODEŽELJA IN KRAJINE
- ŽIVILSTVO IN PREHRANA
- GOSTINSTVO IN TURIZEM
- NARAVOVARSTVO

SREDNJA POKLICNA IN STROKOVNA ŠOLA

- KMETIJSKO-PODJETNIŠKI TEHNIK
- VETERINARSKI TEHNIK
- ŽIVILSKO PREHRANSKI TEHNIK
- MEHANIČAR KMETIJSKIH IN DELOVNIH STROJEV
- SLAŠČIČAR
- PEK
- KMETIJSKO-PODJETNIŠKI TEHNIK (3+2)
- ŽIVILSKO PREHRANSKI TEHNIK (3+2)
- POMOČNIK V BIOTEHNIKI IN OSKRBI

MOŽNOST BIVANJA V DIJAŠKEM DOMU

GRM NOVO MESTO - CENTER BIOTEHNIKE IN TURIZMA

Sevno 13, 8000 Novo mesto

Šola, kjer si znanje in narava podajata roko.

KMETIJSKA ŠOLA GRM IN BIOTEHNIŠKA GIMNAZIJA

TEL: 07 3934 700 | WWW.KSGRM.NET

Z vami
že
140
let

4-letni programi

- biotehniška gimnazija
- kmetijsko-podjetniški tehnik
- naravovarstveni tehnik

3+2 programi

- kmetijsko-podjetniški tehnik, hortikulturni tehnik

3-letni programi

- gospodar na podeželju, vrtnar, cvetličar, slaščičar, mesar, mehanik kmetijskih in delovnih strojev

2-letni programi

- pomočnik v biotehnik in oskrbi

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

TEL: 07 3934 734

WWW.VS.GRM-NM.SI

- upravljanje podeželja in krajine
- gostinstvo in turizem
- naravovarstvo

SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM Z DIJAŠKIM IN ŠTUDENTSKIM DOMOM

TEL: 07 3321 527 | WWW.SSGT-NM.SI

TEL: 07 3934 712 | WWW.DOM.GRM-NM.SI

4-letni program: gastronomija in turizem

3+2 program: gastronomija

3-letni program: gastronomske in hotelske storitve

VABLJENI K VPISU

ODGOVORI ZA JUTRI

MEDPODJETNIŠKI IZOBRAŽEVALNI CENTER

WWW.GRM-NM.SI

#GRMNOVOMESTO

BIOTEHNIŠKI
IZOBRAŽEVALNI
CENTER LJUBLJANA

BIOTEHNIŠKI IZOBRAŽEVALNI CENTER LJUBLJANA

Priložnost za prihodnost | www.bic-lj.si

GINNAZIJA IN
VETERINARSKA
ŠOLA

tehniška gimnazija
veterinarski tehnik

ŽIVILSKA IN
NARAVOVARSTVENA
ŠOLA

naravovarstveni tehnik
živilsko prehranski tehnik – PTI
živilsko prehranski tehnik – PTI
slašičar | pek | mesar
pomočnik v biotehniki in oskrbi

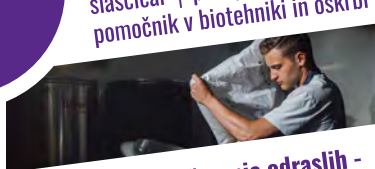

VIŠJA
STROKOVNA
ŠOLA

živilstvo in prehrana
gostinstvo in turizem

MEDPODJETNIŠKI
IZOBRAŽEVALNI
CENTER

Središče za izobraževanje odraslih -
izobraževanja po vseh naših programih
Tečaji: kulinarčni, slašičarski,
veterinarski, pivovarski, jezikovni ...
Izobraževanja za podjetja

ŠC Nova Gorica Biotehniška šola Šempeter pri Gorici

Najdete nas v Šempetru pri Gorici, v zelenem in mirnem okolju, kjer je šolska stavba tesno povezana z delom šolskega posestva. Našo šolo obiskuje **460 dijakov**: med njimi so tako vozači kot tisti, ki bivajo v dijaškem domu, povezanem s šolsko stavbo. Prihajajo z različnih koncev Primorske (od Trente do slovenske obale, iz Vipavske doline, Goriških brd in s Krasa), pa tudi iz preostalega dela Slovenije (npr. iz Pivke, Ilirske Bistrice) in slovenskega zamejstva.

Dijaki se izobražujejo v programih:

- **kmetijstva**: kmetijsko podjetniški tehnik (4 leta), gospodar na podeželju (3 leta)
- **naravovarstva**: naravovarstveni tehnik (4 leta)
- **gastronomije in turizema**: gastronomsko-turistični tehnik (4 leta)
- **živilstva**: slašičar (3 leta), živilsko prehranski tehnik (3 + 2)
- **gostinstva**: gastronske in hotelske storitve – kuhar/natakar (3 leta)

Pouk izvajamo na 20 hektarjih šolskega posestva in v specializiranih učilnicah ter delavnicah (za kmetijstvo, naravovarstvo, živilstvo ter gastronomijo in turizem). Dijakom omogočamo pridobivanje strokovnega znanja, veliko praktičnega dela, razvijanje odgovornosti in celostno razumevanje sodobnega podeželja, prehranske verige ter storitvenih dejavnosti.

Smo šola, ki se povezuje navzven – z institucijami in gospodarstvom – ter se odpira Evropi z mednarodnimi izmenjavami ter strokovnimi ekskurzijami. Ob tem skrbimo za varno in spodbudno okolje, v katerem se poleg znanja krepijo tudi veščine sodelovanja, spoštovanja, zaupanja in kritičnega mišljenja.

Naš cilj je jasen: biti vedno boljši v svoji stroki in ponuditi mladim trdno ter uporabno znanje za njihovo življenje in poklic. Smo pomemben del primorskega mozaika – in primorski mozaik v malem.

Dobite nas na povezavah: bts.scng.si | bios@scng.si | FB: Biotehniška šola Šempeter | 05 62 05 740

SREDNJA ŠOLA IN GIMNAZIJA:**strokovna gimnazija****hortikultura****naravovarstvo****kmetijstvo****živilstvo in prehrana****VIŠJA STROKOVNA ŠOLA:****hortikultura****naravovarstvo****upravljanje podeželja in krajine****živilstvo in prehrana****MIC: IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH****tečaji in strokovni seminarji****BIOTEHNIŠKI
CENTER NAKLO****BIOTEHNIŠKA
ŠOLA MARIBOR**Vrbanska cesta 30
2000 MARIBOR

Za šolsko leto 2026/27 na Biotehniški šoli Maribor
razpisujemo naslednje izobraževalne programe:

4-LETNI PROGRAMI:

- NARAVOVARSTVENI TEHNIK • VETERINARSKI TEHNIK
- KMETIJSKO-PODJETNIŠKI TEHNIK

3-LETNI PROGRAMI:

- MEHANIČAR KMETIJSKIH IN DELOVNIH STROJEV
- CVETLIČAR

PTI (3+2) PROGRAMI

- KMETIJSKO-PODJETNIŠKI TEHNIK - PTI

www.bts.si **info@bts.si** **T: 02/235 37 00**

IC Piramida
Maribor

Tvoja pot
do poklica
in zaposlitve!

SREDNJA ŠOLA ZA PREHRANO IN ŽIVILSTVO

IZOBRAŽEVALNI PROGRAMI

Slaščičar | Pek | Mesar | Živilsko prehranski tehnik |
Pomočnik v biotehniki in oskrbi

šolski center ptuj
šola za ekonomijo,
turizem in kmetijstvo

KMETIJSKO PODJETNIŠKI TEHNIK

POMOČNIK V BIOTEHNIKI IN OSKRBI

Delaš v kmetijstvu,
skrbiš za živali,
pridelavo hrane in
razvoj kmetije.
Povezuješ tradicijo
z modernimi
pristopi.

GOSPODAR NA PODEŽELJU

Učiš se dela s
kmetijskimi stroji, živalmi
in sodobno tehnologijo.
Poklic za tiste, ki želijo
ustvarjati doma.

Šola za
HORTIKULTURO in
VIZUALNE UMETNOSTI
Celje

INFORMATIVNI DAN

Kjer se narava sreča z umetnostjo.

www.hvu.si

Aranžerski tehnik
Fotografski tehnik
Hortikulturni tehnik
Cvetličar
Vrtnar
Novo! Pomočnik v biotehnik
in oskrbi

Fotografija
Hortikultura
Snovanje vizualnih
komunikacij in trženja

SREDNJA LESARSKA IN GOZDARSKA ŠOLA MARIBOR - VAŠA POT DO POKLICA PRIHODNOSTI

Si želite poklica, ki združuje delo z naravo, ustvarjalnost in praktične spretnosti? Na Srednji lesarski in gozdarski šoli Maribor ponujamo kakovostne izobraževalne programe s področja lesarstva in gozdarstva, ki vam bodo odprli vrata do uspešne kariere. Izbirate lahko med srednjimi poklicnimi programi za poklice mizar, mizar v vajeniški obliki in gozdar. Srednje strokovno izobraževanje pa ponujamo za poklica lesarski tehnik in gozdarski tehnik. Na voljo je tudi program nižjega poklicnega izobraževanja - obdelovalec lesa. Po končanem šolanju se lahko odločite za nadaljnje izobraževanje na Višji strokovni šoli za les in izobraževanje Maribor, kjer lahko pridobite naziv inženir lesarstva ali inženir oblikovanja, ali pa se vpisete v druge visokošolske programe.

Ena največjih prednosti naše šole je močno poudarjen in kvaliteten praktični pouk. Dijaki gozdarskih programov pridobivajo izkušnje v 160 hektarjev velikem šolskem gozdu, kjer se učijo gospodarjenja z gozdom, sečnje in spravila lesa ter nege in urejanja gozdov. V programu gozdarski tehnik pridobijo dijaki veliko znanja s področja trženja lesa, organizacije dela v gozdu, ekologije in lovstva. Praktični pouk v programih obdelovalec lesa, mizar in lesarski tehnik pa poteka v dobro opremljenih šolskih lesarskih delavnicah, kjer dijaki spoznavajo lastnosti lesa, tehnološke postopke, konstruiranje. Dijaki se usposobijo za organizacijo in vodenje dela v lesarski proizvodnji ter pridobijo veščine za oblikovanje in razvoj lesenih izdelkov.

Srednja lesarska in gozdarska šola Maribor je edina šola v Sloveniji, s svojimi izobraževalnimi programi zajema celotno gozdno-lesno verigo, kar vam omogoča celotno izobraževanje za poklice prihodnosti. Pridružite se nam in postanite del tradicije, ki povezuje znanje, naravo in inovativnost.

**SREDNJA LESARSKA IN
GOZDARSKA ŠOLA MARIBOR**
**VIŠJA ŠOLA ZA LES
IN OBLIKOVANJE MARIBOR**

Naučila sva se reda v hlevu

Predstavljamo življenjsko zgodbo Antona in Klementine Rošer. Spoznala sta se na Kmetijski šoli Šentjur, nadaljevala študij na Oddelku za zootehniko Biotehniške fakultete v Ljubljani, se leta 2001 vzela in sedaj kmetujeta na hribovski kmetiji pod Pohorjem.

Grabner je (upravičeno) domače ime kmetije, na kateri gospodarita ob pomoči staršev in otrok Anton in Klementina Rošer. Nahajajo se v vasi Srednji Dolič na strmem prisojnim pobočju v eni od hudourniških sotesk, ki se s Pohorja, slabih 10 kilometrov od Vitanja proti Mislinji, spuščajo v dolino reke Pake.

Od pitancev k prireji mleka

Na kmetiji Rošer so se še pred 25 leti ukvarjali z rejo govejih pitancev. Ko pa se je leta 2001 primožila Klementina iz Nove Štifte pri Gornjem Gradu, so se začeli ukvarjati s prirejo mleka. »Začeli smo s tremi kravami, prvič smo oddali mleko 1. novembra 2001, in sicer 66 litrov,« se spominja Klementina. Tako je glavna dejavnost na kmetiji postala prireja mleka. Danes redijo okrog 40 krav molznic črno-bele, lisaste in rjave pasme. Letno namolzejo nekaj čez 400.000 litrov mleka. Mleko oddajajo v Mlekarsko zadrugo Ptuj.

V pričakovanju gradnje novega hleva

Krave molznice in mlado živino trenutno redijo v starejšem hlevu, ki so ga pred dvema desetletjema preuredili v prosto rejo. Vendar pa potrebe presega obstoječe zmogljivosti, zato so

že pripravili poslovni načrt in oddali vlogo za sofinanciranje naložbe v gradnjo novega hleva, ki bo na isti lokaciji, kot je trenutni hlev. Za pripravo pred gradnjo hleva, ki ga bodo pomaknili proti cesti, so že sami zgradili 96 metrov dolgo škarpno.

Anton Rošer se poleg kmetovanja ukvarja tudi s prevozom mleka.

Družina Rošer: Klementina, Veronika in Anton, Matej, Luka, Urban in Karmen.

Strojni park je dokaj posodobljen, čaka jih gradnja novega hleva.

S prihodom Klementine so se preusmerili iz reje pitancev v prirejo mleka.

Kmetija je uvrščena v območje z omejenimi dejavniki za kmetovanje. Obdelujejo dobrih 22 hektarjev kmetijskih zemljišč, v lasti pa imajo tudi 28 hektarjev gozda. Kmetijske površine se nahajajo na razgibanem območju občine Mislinja. Na obdelovanih površinah pridelajo vso voluminozno krmo za rejo živali. Povprečna mlečnost znaša okrog 9500 kg mleka/kravo.

Kmetija je vključena v shemo kakovosti Izbrana kakovost Slovenija – surovo mleko in v ukrep Dobrobit živali – govedo in pod ukrep BVD. Vodijo knjigovodstvo po metodologiji FADN in so zavezanci za DDV.

Na kmetiji živijo in delajo nosilec kmetije Anton, žena Klementina ter mama Alojzija in oče Miroslav. Pri delu na kmetiji pomagajo tudi otroci. Klementina je pokojninsko in invalidsko zavarovana iz kmetijske dejavnosti. Anton je zaposlen je zunaj kmetije.

In tako se je začelo

»Spomini na srednjo šolo so seveda prijetni. Oba sva bila v internatu, kjer smo se veliko družili, se skupaj učili in odraščali. Pridobili smo številna uporabna znanja, tedenska praksa v hlevu nas je naučila nekaj rutin, predvsem pa smo se naučili, kako pomemben je red v hlevu. Pridobil sem tudi uporabno znanje o

vzdrževanju strojev,« se spominja Anton. Klementina pa dodaja: »Jaz sem hodila najprej v triletno gospodinjstvo šolo in potem še dve leti, da sem postala kmetijski tehnik. Gospodinjstva znanja so seveda univerzalna, dodatna kmetijska so bila še nadgradnja. Ker sva oba potem nadaljevala študij živiloreje, sva se na tem področju kar dobro strokovno podkovala. Med drugim sem se tudi odločila, da se bom usposobila za osemenjevanje krav.« In kakšna je uspešnost osemenitev? »Ob letnem veterinarskem pregledu me vedno vprašajo, kdaj bom prišla k njim v službo,« z nasmehom pove Klementina.

Sicer pa ima Anton Rošar še eno dejavnost. Do leta 2015 je bil zaposlen pri prevoznih podjetjih, od leta 2016 pa je začel s prevozništvom mleka za Mlekarsko zadrugo Ptuj. Začel je sam, sedaj ima pa za prevoz petih kamionov štiri zaposlene šoferje.

Med načrti za prihodnost je, kot že omenjeno, izgradnja novega hleva. Strojni park so pred tem na dveh razpisih kar primerno posodobili. Kot na vsaki kmetiji se tudi tukaj ozirajo v prihodnost z vprašanjem, kdo bo prevzel kmetijo. Glede na to, da imajo dve hčeri in tri sinove, ki jim ni problem iti v hlev ali na traktor, verjameta, da se bo tradicija kmetije nadaljevala.

 Marjan Papež, KGZS

Domačijo pri Grabnerju objemajo strmine z vseh strani.

Kmetje na protestu sporočili: brez kmeta ni hrane!

Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) se je pridružila vseslovenskemu kmečkemu protestu, ki je potekal pred Državnim zborom. Na mirnem protestu se je zbralo okoli 500 ljudi, ki so s transparenti in piščalkami opozorili na nakopičene težave v kmetijstvu.

Kmetijske organizacije so na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano poslane 16 protestnih zahtev. Med prioritetskimi so takojšnja zaščita domačega trga in slovenskih pridelovalcev hrane, ki so pod pritiskom uvoza in številnih obvezujočih omejitev. Prav tako zahtevajo, da kmetijska zemljišča ostanejo v primarni funkciji pridelave hrane, brez posegov za industrijske cone, infrastrukturo ali vodne zadrževalnike. Nesprejemljive so dodatne obveznosti, ki jih država nalaga kmetom, kot so ukrepi ob boleznih modrikastega jezika in kastracija pujskov. Kmetijske organizacije tudi menijo, da mora biti v prihodnje za kmetijstvo namenjenih več evropskih sredstev, zato morajo sredstva Skupne kmetijske politike v

prihodnjem večletnem finančnem okviru ostati ločena in namenjena izključno razvoju kmetijske panoge.

Za zaščito kmetov in potrošnikov

Predsednik Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije dr. Jože Podgoršek je v nagovoru poudaril pomen zaščite slovenskih kmetov in potrošnikov pri trgovinskih sporazumih EU. Opozoril je, da uvoz hrane iz držav, v katerih so dovoljeni hormoni, antibiotiki in pesticidi, ogroža kakovost lokalno pridelane hrane in znižuje cene na kmetijah. Zahteval je predvidljivo kmetijsko politiko, okrepljen nadzor nad varnostjo živil, jasnost porekla hrane in ustrezno podporo za razvoj

podeželja. Poudaril je, da gre za prehransko varnost Slovenije in trajnostno prihodnost kmetijstva.

»Zahtevamo, da slovenski potrošniki dobijo le hrano, ki je pridelana po enakih standardih kot pri nas, s predvidljivo kmetijsko politiko, okrepljenim nadzorom nad varnostjo živil iz tujine in jasnostjo porekla hrane. Brez slovenskega kmeta ni slovenske hrane, brez slovenske hrane ni prehranske varnosti in brez prehranske varnosti ni suverene Slovenije,« je povedal Podgoršek.

Najmočnejši sogovornik vladi

Izpostavil je, da je nujno, da vlada RS kmetom in potrošnikom stoji ob strani, zagotavlja sredstva za razvoj podeželja in brani trajnostno pridelano hrano. Skupaj so kmetje in potrošniki najmočnejši sogovornik, ki lahko zagotovi prihodnost slovenskega kmetijstva in prehranske varnosti.

 Aleksandra Trupej, KGZS

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Bodite obveščeni o delu KGZS na našem Facebook in Instagram profilu!

www.facebook.com/zbornicaKGZS
www.instagram.com/kgzs_zbornica

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Bodite obveščeni o delu KGZS in novostih na naši spletni strani!

Prijavite se na e-novice:

www.kgzs.si/prijava-enovice

Dovolj zavajanja!

Skupina 70 slovenskih kmetov in predstavnikov kmetijskih organizacij se je udeležila vseevropskega protesta, na katerem je sodelovalo okoli 10. 000 kmetov.

Protest proti zmanjšanju sredstev za kmetijstvo

Evropski kmetje so se s traktorji in transparenti, na katerih je bilo glavno geslo protesta Dovolj zavajanja!, sprehodili mimo Evropske komisije in Evropskega parlamenta. Protestirali so proti predlogu večletnega proračuna EU za obdobje 2028–2034, v okviru katerega bo za kmetijstvo namenjenih najmanj sredstev doslej. Eden glavnih razlogov nezadovoljstva je prav tako sporazum Mercosur, saj bo kljub vključenim varovalkam za kmetijstvo škodoval slovenskemu in evropskemu kmetijstvu. Sporazum namreč omogoča uvoz cenejše hrane iz Južne Amerike, pridelane po bistveno nižjih standardih, kot veljajo v Evropski uniji. Sporazum Mercosur bo uvedel dvojne standarde kakovosti – hrano, pridelano v Evropski uniji, in hrano iz Južne Amerike. Uvoženi izdelki bodo manj kakovostni, saj prihajajo iz okolij, v katerih okoljski standardi, dobrobit živali in uporaba hormonov ter antibiotikov niso primerljivi z evropskimi standardi. Poleg tega pa nove evropska zakonodaja (EUDR – preprečevanje krčenja gozdov, CBAM – ogljična dajatev na meji) uvaja

nove birokratske omejitve, ki bodo kmetu z njimi zadušile.

Opozorila slovenskih kmetijskih organizacij

Na enem od glavnih odrov na Luksemburškem trgu ob stavbi Evropskega parlamenta so predstavniki slovenskih kmetijskih organizacij nagovorili zbrane protestnike. Predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije dr. Jože Podgoršek je dejal: »Slovenski kmetje smo evropski kmetje. Tu smo zato, da poskušamo evropske odločevalce prepričati o tem, da vendarle spremenijo pogled na kmetijstvo, kot so ga zapisali v predlog proračuna za novo programsko obdobje. Kmetijstvo je zagotovo največji poraznec večletnega finančnega okvirja. Če je bilo od prvotnih nekdanj 70 % evropskega proračuna namenjenega kmetijstvu, bo zdaj le še 34 odstotkov.«

Predsednik Sindikata kmetov Slovenije Anton Medved je na glavnem odru povedal: »Mercosur ogroža naše kmetije, naše družine, naš obstoj in obstoj Evrope. Tu smo zato, da povabimo vse evropske kmete, da se združimo v tem boju,

drugače nas bo uničil propagandni stroj nemške avtomobilske industrije, ki želi ohraniti svoja delovna mesta na račun kmetov. Rotimo predsednico Evropske komisije, da ne podpiše začasnega sporazuma Mercosur.«

Združenje hribovskih in gorskih kmetov Slovenije je opozorilo, da bo predlagana sprememba finančnega okvira poslabšala položaj kmetov v Sloveniji, ker imamo pri nas pretežno male in srednje velike družinske kmetije. »Ne smemo dopustiti, da se znižujejo finančna sredstva predvsem za te hribovske male kmetije, ker je donos oziroma pridelava hrane še dvakrat ali trikrat dražja kot nekje na ravnini, in resnično si želimo, da bodo v Evropi, predvsem pa evropski poslanci, videli, da je stvar resna ter da se bodo lotili pomoči in zagovarjali dvig financ za skupno kmetijsko politiko,« so povedali.

Zveza lastnikov gozdov Slovenije je poudarila, da gozdarska strategija EU do leta 2030 in spremljajoče uredbe Evropske komisije slovenskim lastnikom gozdov nalagajo vedno nove omejitve pri gospodarjenju ter dodatne birokratske obremenitve pod pretvezo zelenega prehoda. Ob tem pa ista EU v okviru prihodnje Skupne kmetijske politike občutno zmanjšuje sredstva, namenjena gozdarstvu, s čimer neposredno ogroža trajnostno upravljanje gozdov in položaj domačih lastnikov.

Zveza slovenske podeželske mladine je zaskrbljena za prihodnost kmetijstva, prehranske varnosti in ohranjanja kulturne krajine, saj so ravno oni tisti, ki bodo nosili posledice trenutnih odločitev. »Pozivamo evropske institucije, da pri oblikovanju politik upoštevajo tudi glas mladih, ki v kmetijstvu vidijo svojo prihodnost,« so sporočili na protestu.

Predstavniki Kmečke iniciative, ki so na evropski protest prišli s traktorji, so

prepričani, da bo sporazum Mercosur pokopal slovensko kmetijstvo. »Mi ne bomo mogli konkurirati, dejanskih stroškov ne bomo mogli kriti, niti predelanih surovin,« so dejali.

Zahteve kmetov za zaščito evropskega kmetijstva

Slovenski kmetje so pri protestnih zahtevah usklajeni z evropskimi. Pri evropskem proračunu si prizadevajo, da bi ostala ohranjena sedanja raven sredstev za kmetijstvo in

dvostebna struktura brez združevanja kmetijskih sredstev z drugimi skladi. Predlagano zmanjšanje deleža za kmetijstvo je preveliko, zato želijo ohraniti vsaj zdajšnji položaj. Kmetijstvo je temelj Evropske unije in proračun mora to jasno odražati kljub zahtevnim geopolitičnim razmeram. Pri mednarodnih sporazumih, kot je Mercosur, pričakujejo, da bo Evropska unija zaščitila evropsko kmetijstvo. En del gospodarstva ne sme biti žrtvovan na račun drugega.

 Aleksandra Trupej, KGZS

KGZS in SEASN na konferenci MAK 2026

Prispevek k razvoju AKIS in razpravam o podnebnih ter vodnih izzivih v agroživilstvu

Raziskovalni prispevek o vlogi SEASN pri razvoju AKIS

Predstavniki KGZS in Mreže svetovalnih služb za jugovzhodno Evropo (SEASN) so sodelovali na 13. mednarodni konferenci o agroživilstvu MAK, ki je potekala od 29. januarja do 1. februarja 2026 na Kopaoniku v Srbiji, in prispevali tako k znanstvenemu programu kot strokovnim panelnim razpravam.

Ključni poudarek udeležbe KGZS in SEASN je bila predstavitev raziskovalnega članka z naslovom Vloga mreže SEASN pri krepitvi razvoja AKIS v državah EU in državah zunaj EU: primerjalni pregled.

Članek je bil tudi uradno objavljen v zborniku konference in preučuje razvoj sistemov kmetijskega znanja in inovacij (AKIS) v državah EU in državah zunaj EU v jugovzhodni Evropi, pri čemer poudarja strukturne razlike med bolj institucionaliziranimi sistemi EU in razdrobljenimi okolji zunaj EU. Njegove glavne ugotovitve poudarjajo ključno vlogo svetovalnih storitev, izobraževanja in prenosa znanja ter pomen SEASN kot transnacionalnega premostitvenega mehanizma.

Osrednji poudarek članka je prispevek mreže SEASN k razvoju AKIS v regiji ter vloga svetovalnih služb, saj mreža deluje kot most za izmenjavo znanja med državami z različnimi stopnjami zrelosti AKIS. S skupnimi usposabljanji, razširjanjem rezultatov projektov, čezmejnimi sodelovanjem in sodelovanjem v pobudah, ki jih financira EU, SEASN omogoča vzajemno učenje med članicami EU in državami, ki niso njene članice. Države z bolj uveljavljenimi institucionalnimi strukturami in svetovalnimi sistemi si delijo modele upravljanja, izkušnje s

politikami in digitalne rešitve, medtem ko države z nastajajočimi okviri AKIS prispevajo prilagodljive, lokalno prilagojene in inovacijsko usmerjene prakse. Ta dvosmerna izmenjava ne vsiljuje enotnih modelov, temveč spodbuja prilagajanje na osnovi konteksta, krepitev zmogljivosti in postopnega usklajevanja z evropskimi standardi, kar na koncu krepí svetovalne kompetence in dolgoročno regionalno sodelovanje.

Panel o podnebnih spremembah, vodi in trajnosti agroživilstva

Poleg znanstvene predstavitve so se predstavniki KGZS in SEASN udeležili tudi panelne razprave z naslovom Podnebne spremembe in upravljanje voda: izzivi upravljanja naravnih virov in finančne trajnosti v agroživilstvu. Panel je bil zasnovan kot odprta in dinamična izmenjava med strokovnjaki in je obravnaval teme, kot so:

- vloga svetovalnih služb pri pomoči kmetom v prilagajanju na podnebne spremembe, zlasti pri upravljanju voda,
- pomen znanja, izobraževanja in prenosa tehnologije,
- dolgoročno načrtovanje vodnih virov v regiji,
- finančna vzdržnost javnih vodnih sistemov,
- nuja čezmejnega sodelovanja in
- prednostni ukrepi za oblikovalce politik.

Med razpravo je bil močan poudarek na razumevanju vode kot javnega in omejenega vira, ki zahteva odgovorno in dolgoročno upravljanje. Udeleženci so poudarili, da je razpoložljivost vode vse bolj negotova in v mnogih regijah težko dostopna. Zato se morajo ukrepi prilagajanja začeti ne le na ravni politik, temveč tudi neposredno na kmetijah s praktičnimi tehnološkimi in agronomskimi rešitvami (pristop od spodaj navzgor). Med predlaganimi ukrepi je bilo izboljšano upravljanje tal namenjeno povečanju sposobnosti zadrževanja vode v tleh, kar lahko znatno zmanjša ranljivost ob sušah in ekstremnih vremenskih dogodkih. V razpravi je bilo poudarjeno, da so svetovalno delo, izobraževanje in mednarodno sodelovanje bistveni stebri za izgradnjo odpornih kmetijskih sistemov, ki se lahko odzovejo na podnebne in okoljske izzive.

 Igor Hrovatič, KGZS

Trajnostno kmetijstvo, ki vrača življenje v tla

Ogljično pametno kmetovanje v Srednji Evropi – osrednji cilj evropskega projekta Carbon Farming CE

Ogljično kmetovanje (angl. carbon farming) je sodoben pristop kmetovanja, ki temelji na zajemanju ogljikovega dioksida (CO_2) iz ozračja in njegovi pretvorbi ter shranjevanju v obliki organskega ogljika v rastlinah in tleh. S tem se povečuje vsebnost organske snovi v tleh, kar izboljšuje njihovo rodovitnost in hkrati zmanjšuje koncentracijo toplogrednih plinov v atmosferi.

Zakaj je pomembno

CO_2 je eden ključnih toplogrednih plinov (TGP). V ozračje vstopa iz različnih antropogenih virov, kot so promet, proizvodnja električne energije in toplote, industrija in gradbeništvo, sečnja gozdov, odpadki in kmetijske dejavnosti – na primer dihanje živali in obdelava tal. Nastaja pa tudi v okviru naravnih procesov, denimo vulkanskih izbruhov in naravnih požarov.

V Sloveniji je leta 2020 kmetijstvo kot sektor, ki ni vključen v sistem trgovanja s pravicami do emisij toplogrednih plinov – shemo EU ETS, prispeval 17,7 % emisij TGP. V kmetijskem sektorju sta najpomembnejša toplogredna plina metan (CH_4) in didušikov oksid (N_2O). Prvi prispeva 68,00 %, drugi pa 30,2 % toplogrednega učinka sektorja. CO_2 predstavlja 1,8-odstotni delež emisij TGP v kmetijstvu.

Vloga kmetijstva

Kmetijski sektor je med glavnimi povzročitelji emisij toplogrednih plinov metana (CH_4) in dušikovega oksida (N_2O). Metan nastaja predvsem pri fermentaciji v prebavilih prežvekovalcev in med skladiščenjem živinskih gnojil, medtem ko so emisije N_2O močno povezane z upravljanjem in uporabo mineralnih in živinskih gnojil ter pašo. Njuna vpliva na podnebje se običajno ocenjujeta v okviru tako imenovanega stoletnega časovnega horizonta (GWP100), ki meri, koliko toplogrednega učinka ima 1 tona plina v 100 letih v primerjavi s CO_2 . Vendar ta pristop ne upošteva dejstva, da je metan kratko živéči plin, saj v ozračju obstane krajši čas. Zato je njegov vpliv v uradnih evidencah pogosto precenjen, saj trenutni izračuni ne razlikujejo med dolgoročnimi (CO_2 , N_2O) in kratkoročnimi (CH_4) toplogrednimi plini. Na to neskladje je opozoril tudi Medvladni odbor za podnebne spremembe (IPCC) v svojem zadnjem poročilu, v katerem poudarja, da bi natančnejši kazalniki – na primer GWP100 – bolje prikazali dejanski vpliv metana na segrevanje planeta.

Višja koncentracija ogljikovega dioksida (CO_2) v atmosferi prispeva h globalnemu segrevanju, kar se že odraža v podaljševanju rastle dobe rastlin skoraj po vsej Evropi. To podaljševanje se opaža predvsem od sredine devetdesetih let prejšnjega stoletja in vpliva na spreminjanje naravnih ekosistemov ter kmetijskih praks.

Segrevanje ozračja povzroča tudi pogostejše suše, močnejša neurja in ekstremne vremenske dogodke, ki neposredno ogrožajo kmetijsko pridelavo in stabilnost pridelkov. Spremembe

Kolikšen toplogredni učinek imajo različni plini?

Različni toplogredni plini ne vplivajo enako močno na segrevanje ozračja. Da bi jih lahko primerjali, znanstveniki uporabljajo kazalnik **GWP100** – ta pove, koliko toplogrednega učinka ima 1 tona plina v obdobju 100 let v primerjavi z 1 tona CO_2 .

Toplogredni plin	GWP100	Opombe
CO_2 (ogljikov dioksid)	1	Referenčna osnova – njegova vrednost je 1
CH_4 (metan)	28 (brez povratnih zank) / 34 (s povratnimi zankami)	Veliko močnejši toplogredni plin. Ena tona metana segreje ozračje približno 28- do 34-krat bolj kot CO_2 .
N_2O (didušikov oksid)	265	Med najmočnejšimi toplogrednimi plini. Ena tona N_2O ima učinek približno 265 ton CO_2 .

Slika 1: Delež emisij neETS v sektorju kmetijstvo leta 2020 (vir: IJS-CEU)

podnebja in vse pogostejši neugodnejši vremenski dogodki so postali jasno vidni po letu 1990. Konec devetdesetih let je svetovna politika začela uvajati ukrepe za blažitev podnebnih sprememb. Med najpomembnejšimi dokumenti in pobudami so: Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), Kjotski protokol, Pariški sporazum, Evropski zeleni dogovor in sprejet zakonodajni sveženj »Fit for 55«, ki določa konkretne ukrepe za zmanjšanje emisij TGP za 55 % do leta 2030 glede na izhodiščno leto 1990 (vključuje kmetijstvo), ter Uredba LULUCF (Uredba o vključitvi emisij toplogrednih plinov in odvzem zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva). Slednja določa okvir za upoštevanje emisij in odvzemov, ki jih ustvari kmetijski sektor in z njimi EU uresničuje del svojih zavez iz Pariškega sporazuma. Glavnina ukrepov, ki jih bo Slovenija izvajala po uredbi LULUCF, je usmerjena v ohranjanje in izboljšanje gozdov, mokrišč in kmetijskih zemljišč, kjer se ogljik lahko najučinkoviteje zadržuje. V ospredju je tudi uvajanje trajnostnih energetske virov in tehnologij z manjšim ogljičnim odtisom.

Delitev izkušenj in dobrih praks iz Srednje Evrope

V okviru projekta je od 7. do 9. oktobra 2025 v Osijeku potekala zimska šola, namenjena kmetijskim tehnologom in svetovalcem. Glavni cilj je bil predstaviti dosedanje rezultate poskusov in dobre prakse ogljičnega kmetovanja, ki so jih izvajali partnerji projekta iz Slovenije, Hrvaške, Madžarske, Avstrije, Poljske in Italije.

Projekt Carbon Farming CE preučuje načine zajemanja CO₂ iz zraka in njegovo shranjevanje v obliki organskega ogljika v tleh (angl. Soil Organic Carbon, SOC). S pravilnimi kmetijskimi praksami lahko tla zadržijo več ogljika, kot se ga sprosti nazaj v ozračje, kar pomembno prispeva k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov. Hkrati se ohranja zdravje tal, povečuje pridelava hrane, ohranja biotska raznovrstnost in razvija odpornost kmetijskih rastlin.

Rezultati dveletnih praks ogljičnega kmetovanja

Projekt je preizkušal različne metode za zajem ogljika iz zraka in njegovo vezavo v tla.

Organska gnojila (kompost, hlevski gnoj, razredčene tekočine): izboljšujejo strukturo tal, povečujejo biodiverziteto in zmanjšujejo uporabo mineralnih gnojil, a so občutljiva na vreme in zahtevajo pravilno skladiščenje.

Podoravanje rastlin (detelja, lucerna, mulčenje): dodaja ogljik v tla in zmanjšuje erozijo, vendar zahteva dodatno opremo in čas.

Celoletna pokritost tal z rastlinsko odejo: povečuje sekvestracijo ogljika, preprečuje erozijo in izboljšuje biodiverziteto, a so stroški višji, tveganja za sušo in bolezni pa obstajajo.

Raznolikost v kolobarju: izboljšuje zdravje tal, stabilizira pridelke in podpira shranjevanje ogljika, a zahteva bolj kompleksno upravljanje.

Sajenje dreves na kmetijskih površinah: omogoča dolgoročno shranjevanje ogljika in izboljšuje mikroklimo, a zmanjšuje obdelovalno površino in zahteva več dela.

Minimalna obdelava tal: ohranja organsko snov, zadržuje CO₂, izboljšuje strukturo tal in zadrževanje vode ter zmanjšuje porabo goriva.

Apnenje tal: uravnava kislost, povečuje razpoložljivost hranil in rodovitnost, vendar zahteva posebno opremo.

Metode spremljanja sekvestracije ogljika

Za vsako kmetijo je ključnega pomena natančno merjenje sekvestracije ogljika v tleh. Najbolj zanesljive so neposredne meritve, ki omogočajo točne podatke o količini ogljika, shranjenega v zemlji. Po drugi strani pa daljinske metode zaznavanja potrebujejo še nadaljnji razvoj in testiranje, da bi lahko zanesljivo prikazovale količine ogljika na različnih površinah in omogočile učinkovito spremljanje in načrtovanje ukrepov ogljičnega kmetovanja.

Sodelovanje med udeleženci

Večina vključenih kmetij pozdravlja ogljično kmetovanje, ker se zavedajo pomena organske snovi v tleh. Tako pridelovalci kot potrošniki poudarjajo potrebo po dodatnem znanju

in usposabljanjih, kot so delavnice in seminarji na terenu, spletna izobraževanja, digitalna orodja za spremljanje, poročanje in izdajo certifikatov za sheme ogljičnega kmetovanja.

Vključitev ukrepov v EU politiko

V okviru izobraževanja so predstavili tudi ukrepe, ki že potekajo v ekoshemah in evropski kmetijski politiki, ter njihovo povezavo z uredbo LULUCF. Ta bo v prihodnje verjetno zahtevala določene prilagoditve pri kmetijski dejavnosti, predvsem ohranjanje kmetijskih in gozdnih zemljišč ter preprečevanje njihove spremembe v stavbna zemljišča, saj bi s tem izgubljali površine, kjer se lahko sekvestrira največ CO₂.

Nujne bodo prilagoditve

Cilj projekta je torej povečati vlogo kmetijstva pri blaženju podnebnih sprememb v Srednji Evropi. Glede na to, da je koncept ogljičnega kmetovanja še razmeroma nov, je ključnega pomena nadaljnji razvoj in testiranje ustreznih praks v daljšem časovnem obdobju (vsaj 10 let), poslovnih modelov ter strategij za njegovo učinkovito uvajanje v prakso. Poleg raziskav prispeva projekt tudi k izobraževanju, saj predstavlja obstoječe ukrepe za izboljšanje sekvestracije ogljika, ki že potekajo v državah članicah znotraj ekoshem ter ukrepov kmetijske politike in regulative EU. Zaradi uredbe LULUCF bodo ti ukrepi v prihodnje verjetno zahtevali prilagoditve pri vsakodnevnem opravljanju kmetijskih dejavnosti. Posebno pozornost pa je potrebno nameniti zaščiti kmetijskih in gozdnih zemljišč pred spreminjanjem rabe v stavbna zemljišča, saj le ohranjena zemljišča omogočajo največjo sekvestracijo CO₂ iz ozračja ter s tem prispevajo k trajnostnemu in podnebno prijaznemu kmetijstvu.

Marija Kalan, KGZS – Zavod Kranj, Nataša Debeljak, KGZS – Zavod Kranj, in Klavdija Strmšek, KGZS

(Z leve proti desni) Aleš Kolmanič (KIS), Lea Mlekuš (KIS), Antoaneta G. Kuhar (KIS), Nataša Debeljak (KGZS – Zavod Kranj), Darko Ferčaj (ISD), Marija Kalan (KGZS – Zavod Kranj), Klavdija Strmšek (KGZS)

Slovenske kmetice v Bruslju

Tri slovenske kandidatke med finalistkami evropske nagrade za inovativnost v trajnostnem upravljanju vode

Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije je v sodelovanju z Zvezo kmetov Slovenije nominirala tri kandidatke za prestižno nagrado »Women Making Waves in Sustainable Water Systems«, ki jo podeljujeta Odbor za ženske Copa in Cogeca s podporo Corteva Agriscience. Med 21 kandidatkami iz vse Evrope so se predstavile Katja Sinkovič Žerak, Milena Benko in Slavka Grobelnik. Slovenska delegacija, katere pokroviteljica je bila evroposlanica Romana Tomc, se je razglasitve in podelitve nagrad udeležila z 10-člansko ekipo v Evropskem parlamentu.

Zmagovalka letošnje, že osme izdaje nagrade, je postala Cheryl Poole iz Irske, ki je žirijo prepričala z znanstveno utemeljenim pristopom k izboljšanju kakovosti vode na svoji mlečni kmetiji. Posebno omembo je prejela Alessandra Pighin iz Italije, ki je razvila vrhunski sistem za predelavo vode, s katerim prihrani do 10 milijonov litrov vode letno.

Slovenske kandidatke

Katja Sinkovič Žerak: Inovativna predelava mleka in recikliranje vode

Magistrica davčne inšpekcije Katja Sinkovič Žerak je kljub številnim zaposlitvenim možnostim zunaj kmetijskega sektorja izbrala delo na domači kmetiji v osrčju Kozjanskega. Kot mati dveh otrok in lastnica mlečne kmetije s 60-letno tradicijo pridobiva mleko 50 glav goveda in obdeluje 30 hektarjev zemljišč.

Leta 2013 je k osnovni proizvodnji mleka dodala predelavo v mlečne izdelke. Danes njeni izdelki vključujejo jogurte, sire, namaze, grški jogurt, smetano, smutije in inovativne izdelke, kot sta zamrznjen jogurt FROZI in jogurt z medom HONEY v sodelovanju z dr. Petrom Kozmusom. Najnovejša inovacija so liofilizirani mlečni izdelki. Kakovost njenih izdelkov potrjujejo številne nacionalne in mednarodne nagrade.

Ključna okoljska inovacija na kmetiji je recikliranje vode v procesu čiščenja. Voda za hlajenje mleka se ponovno uporabi za pranje opreme in zalivanje kmetijskih površin. Zbiranje deževnice v namenskem rezervoarju dodatno zmanjšuje odvisnost od vodovodnega sistema. Z uvedbo reciklirane vode in zbiranja deževnice so zmanjšali porabo pitne vode za več kot 30 odstotkov, kar pomeni nižje obratovalne stroške in manjši vpliv na okolje.

Katja svoje znanje aktivno prenaša na širšo skupnost z delavnicami, izobraževalnimi projekti za otroke in objavami v medijih. Številni otroci s starši, vrtci in šolami obiščejo kmetijo in se učijo o trajnostnem kmetovanju, skrbi za živali in pomenu vode. »Z inovacijami smo omogočili socialno varnost naši družinski kmetiji in življenje v današnjih razmerah,« poudarja Katja.

Milena Benko: Krožno gospodarstvo na izletniški kmetiji

Kmetija Benko ob reki Ščavnici v bližini Gornje Radgone že 27 let uspešno združuje kmetijstvo in izletniški turizem. Milena, ki vodi dopolnilno dejavnost, gostom na krožniku ponuja pretežno doma pridelana in predelana živila. Kmetija obdeluje okrog 30 hektarjev zemlje, redi 60 glav goveje živine, 150 svinj in nekaj perutnine. Ponos hleva sta konja pony in lipicanka.

Družina Benko je zgled trajnostnega gospodarjenja, v njej živijo tri generacije s skupaj sedmimi člani. Njihova ponudba vključuje domač kruh, pogrče, gibanice iz krušne peči, mesne izdelke, različne vrste zelenjave in domača vina, ki so bila na mednarodnih ocenjevanjih večkrat nagrajena kot odlična. Vse delajo po filozofiji »od vil do vilic« – najkrajša veriga zagotavlja najbolj optimalno svežino in pristnost.

Kmetija deluje na poplavnem območju reke Ščavnica, zato so zgradili nov hlev na globoki nastilj. Za nastilj uporabljajo slamo doma pridelanih žit, kar živini zagotavlja ugodno počutje in daje kakovosten gnoj z več humusa. Na kmetiji je vpeljana krožno gospodarjenje brez odpadkov in zavržene hrane – česar gostje ne pojedjo, odnesejo domov.

Kmetovanje na vodovarstvenih zemljiščih ob reki predstavlja izziv in priložnost. Z načrtovanim gospodarjenjem zagotavljajo zadrževanje hranil, filtracijo onesnaževal in ustvarjanje habitatov. V kratkem bodo koncept krožnega gospodarstva nadgradili s svojo čistilno napravo, kar bo dodatno zmanjšalo porabo vode in onesnaževanje okolja. Milena svoje znanje prenaša tudi drugim kmeticam kot članica Društva podeželskih žena Gornje Radgone.

Slavka Grobelnik: Tradicija vinogradništva in trajnostna raba vode

Slavka Grobelnik, magistrica agrarne ekonomike, je nosilka nastanitvene turistične kmetije v vinogradniški vasi Podvrh pri Sevnici. Zaposlena v javni službi kmetijskega svetovanja svoje znanje z veseljem prenaša tudi drugim kmetijam, ki nameravajo razviti dopolnilno dejavnost.

Vinogradništvo in vinarstvo se na kmetiji Grobelnik beležita že od leta 1899, kar potrjuje takrat izdani posestni list. Danes kmetija premore tri hektare vinogradov z različnimi sortami trt, iz katerih pridelujejo domače vino Bizeljčan PTP in grozdni sok. Posebnost kmetije je široka paleta izdelkov iz grozdja in vina hišne blagovne znamke »Tajfl«, ki vključuje vino, naravne grozdne sokove, vinjak, olje iz grozdnih pešk, vinski kis, moko iz grozdnih pešk in celo kruh iz te moke.

Poleg štirih hektarjev vinograda kmetija obdeluje dva hektarja njiv za pšenico, sezonsko zelenjavo, jagode, maline in

šparglje ter travniški sadovnjak za sezonsko sadje in zeliščni vrt. Vse to povezujejo z nastanitveno in izletniško turistično dejavnostjo, ki poteka v kategorizirani stavbi za turizem s 30 posteljami in 60 stoli (kategorija 4 jabolka).

Ključna okoljska inovacija kmetije je sistem modro-zelene infrastrukture, ki združuje zbiranje deževnice in njeno rabo za potrebe kmetijskega in gospodinskega gospodarstva ter turizma. Ta trajnostna rešitev krožnega gospodarjenja z vodo zmanjšuje odvisnost od vodovodnega sistema in ohranja naravne procese. Kmetija je uporabljala vodo za več funkcij, hkrati pa ohranja zelene površine in bogati spekter ekosistema na redko poseljenem podeželskem območju Bizeljsko-sremiškega vinorodnega rajona.

O nagradi in pomenu

Nagrada za inovativnost kmetič, ustanovljena leta 2010, je dvoletna pobuda Odbora žensk Copa-Cogeca. Njen cilj je poudariti dosežke žensk, ki v evropskem kmetijstvu uvajajo nove ideje, tehnologije in trajnostne prakse. Letošnja izdaja se je osredotočila na vodo, ki je postala vse bolj nujna prioriteta zaradi suše, ekstremnih vremenskih pojavov in pritiska na sladkovodne ekosisteme.

Komisar EU za kmetijstvo in prehrano Christophe Hansen je ob podelitvi poudaril: »V čest mi je, da lahko proslavljamo kmetice, ki spodbujajo inovativnost in trajnost v podeželskih

skupnostih po vsej Evropi. Ker je le 31 odstotkov upraviteljev kmetij žensk, med njimi pa še manj mladih žensk, vemo, da obstaja še ogromen neizkoriščen potencial. Današnje finalistke kažejo, kaj lahko dosežejo ženske v kmetijstvu.«

Slovenske kandidatke z različnimi pristopi dokazujejo, da je mogoče tudi na manjših družinskih kmetijah uvajati trajnostne rešitve za učinkovito gospodarjenje vode. Od recikliranja vode v mlekarski proizvodnji, krožnega gospodarstva na izletniški kmetiji do modro-zelene infrastrukture v vinogradništvu – vse tri kažejo pot k bolj odporni in »vodno pametni« kmetijski proizvodnji.

Andrejka Krt, KGZS

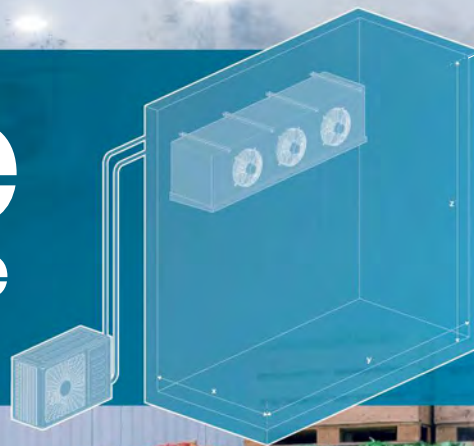
Hladilnice po meri vaše pridelave

Projektiranje • Izdelava • Montaža

Ponujamo celovite rešitve hlajenja pridelkov.

Rešitve po meri vključujejo:

- hladilne panele,
- energetsko učinkovite hladilne sisteme,
- vrata po izbiri.

COOLTECH

Zanesljivo shranjevanje. Ohranitev kakovosti.

Dobro počutje skozi vse leto

Dopolnilne dejavnosti na kmetiji niso le poslovna priložnost, temveč tudi način, kako ohraniti slovensko podeželje živo in povezano.

Skozi vse leto nam dopolnilne dejavnosti na kmetiji omogočajo dostop do kakovostnih, lokalnih živil, ki pomembno prispevajo k zdravju in dobremu počutju. Navadni domač jogurt je odlična izbira po napornem dnevu – lahek, osvežilen in poln koristnih mlečnokislinskih bakterij. Z izbiro lokalnih izdelkov podpiramo kmete ter prispevamo k trajnostnemu razvoju in prihodnosti slovenskega kmetijstva.

Izdelava navadnega jogurta

Jogurt je fermentiran mlečni izdelek, ki ga dobimo z mlečno kislinsko koagulacijo, izključno iz pasteriziranega mleka. Za izdelavo jogurta mleku dodajamo termofilne mikrobiološke kulture, ki vsebujejo dve vrsti mlečnokislinskih bakterij (*Lactobacillus delbrueckii* ssp. *bulgaricus* in *Streptococcus thermophilus*).

Sara Ketiš, KGZS – Zavod Ptuj

Proizvodni korak	Opis postopka	Temperatura	Ph vrednost - ciljne	Opombe
Sprejem mleka in filtracija mleka	Mleko sprejememo, ocenimo njegovo senzorično kakovost in opravimo osnovne analize (temperaturo vonj, čistost, kislost). Mleko precedimo skozi filter, da odstranimo mehansko nečistočo.	4-10 °C	Sveže mleko 6,6 -6,8	Mleko ne sme biti starejše od 48 ur (kravje) in ne več kot 72 ur (drobnica).
Toplotna obdelava mleka	Segrejeemo mleko, preprečimo teknovanje med naravno mlečno in tehnološko floro jogurta. Toplotna obdelava omogoča denaturacijo sirotkinih beljakovin (boljša vezava kazeinov).	92 °C / 3 do 5 minut (kravje mleko) 82-85 °C / 45 do 60 minut (kozje mleko)	okoli 6,5-6,6	Uničiti patogeno floro ter večji del celotne flore.
Ohlajanje mleka	Po toplotni obdelavi mleko ohladimo na temperaturo cepljenja, primerno za rast izbrane starter kulture.	35-48 °C	6,4-6,5	Temperatura je odvisna od izbrane kulture in klasifikacije jogurta (čvrsti zahteva višjo T, tekoči nižjo).
Cepljenje	Dodamo starter kulturo mlečnokislinskih bakterij <i>Streptococcus thermophilus</i> in <i>Lactobacillus delbrueckii</i> subsp. <i>bulgaricus</i> .	44-48 °C - krajši čas 35-38 °C daljši čas		Ne mešamo preveč, da ne vnesemo zraka.
Inkubacija (fermentacija)	Po cepljenju napolnimo lončke (če izdelujemo čvrsti jogurt) ali vedro (če delamo tekoči jogurt). Pustimo na izbrani T, da poteka mlečnokislinska fermentacija.	3-18 ur na izbrani temperaturi	Po 1-2 urah 5,5-5,8 Po koncu fermentacije 4,6-4,4. Če je kislost višja, bo okus zelo kisel.	Dokler pH ne doseže ~4,6. Sprememba konsistence. Gel mora biti dovolj čvrst pred ohlajanjem.
Hlajenje - prekinitev fermentacije	Hitro ohladimo za zaustavitev fermentacije -omejijo se neprijetni okusi in sinereza.	4-8 °C		Previdnost med prenašanjem -gel bo razpokan.
Mešanje (po potrebi)	Če želimo tekoči jogurt, nežno premešamo nastali gel.	4-8 °C	pH se stabilizira - samo rahlo pade	Pri čvrstem jogurtu mešanja ni - fermentacija in strjevanje potekata v lončku.
Polnjenje in shranjevanje	Tekoči jogurt napolnimo v lončke in hranimo v hladilniku.	≤ 8 °C		Rok uporabe običajno 14-21 dni.

Lov na maksimum izčrpava tla

Visoki donosi pridelka dolgoročno zmanjšujejo rodovitnost tal in povečujejo odvisnost od zunanjih vložkov

V sodobnem kmetijstvu je postalo skoraj samoumevno, da je višji donos pridelka vedno znak napredka. Več ton na hektar pomeni več uspeha, boljše genetiko, boljše gnojenje in boljše varstvo rastlin. Ko pridelek pšenice preseže dolgoletno povprečje, to razumemo za dokaz, da sistem deluje. Takšni pridelki so v marsikaterem okolju že postali nova norma.

V Sloveniji povprečni pridelek pšenice v zadnjih letih znaša približno 5,5 do 5,8 tone na hektar. Pridelki nad 9 tonami na hektar se pri nas štejejo za zelo visoke donose in so praviloma doseženi le v izjemno ugodnih letih, na najboljših tleh in ob zelo intenzivni agrotehnik. Toda ob tem se pojavi vprašanje, ki si ga redko zastavimo: ali je ta maksimum dolgoročno stabilen in ali tak način pridelave tla ohranja ali jih počasi izčrpava? Na prvi pogled je logika preprosta. Več gnojila pomeni več pridelka, boljša genetika pomeni več pridelka, več zaščite pomeni več pridelka. In nekaj časa to res deluje. Toda v ozadju potekajo procesi, ki jih v pridobivanju pridelka ne vidimo neposredno. Postopoma se izgublja organska snov v tleh, slabša struktura tal, zmanjšuje mikrobna aktivnost, tla postajajo bolj zbita in vse bolj odvisna od mineralnih gnojil in fitofarmaceutskih sredstev. Ob tem se povečuje občutljivost na sušo in nalive.

Vsako leto iztisnemo malo več. Vsako leto dodamo malo več reševalnih ukrepov. Vsako leto tla sama zmorejo malo manj. In takrat nastane paradoks. Višji kot postane standard »normalnega« pridelka, bolj postane kmet ujetnik tega standarda. Če danes preživiš s petimi ali šestimi tonami pšenice na hektar, boš jutri komaj še s sedmimi ali osmimi.

Tla niso stroj, so bančni račun

Rodovitna tla niso stroj. So bolj podobna bančnemu računu. Organska snov, struktura, mikrobiom, zračnost in voda skupaj predstavljajo glavnico tal. Ko kmetujemo zmerno, živimo od obresti. Mikrobi reciklirajo hranila, rastline gradijo humus in struktura tal se postopoma obnavlja. Ko lovimo maksimum, začnemo živeti od glavnice. Na papirju je vse videti v redu, pridelek raste in prihodki rastejo. V resnici pa humus počasi pada, tla se zbijajo, voda se slabše zadržuje, mikrobi izgubljajo simbioze in rastline postajajo vse bolj odvisne od umetnih vložkov. Nekaj let se še nič ne pozna, potem pridejo sušna leta, nato več bolezni ter eksplozija stroškov. In na koncu, ne glede na količino gnojila, pridelek začne padati. Moderni pridelki so v tem smislu podobni motorju, ki stalno teče na rdečih obratih. Lahko, deluje in nekaj časa daje izjemne rezultate. Toda servisni intervali se krajšajo, okvare se množijo, poraba goriva narašča in življenjska doba motorja se skrajša. Tega ne rešiš s še več goriva. In točno to delamo s tlemi, ko poskušamo vsak hektar vsako leto spraviti do absolutnega maksimuma.

Maksimalni sistemi so krhki

Maksimalni sistemi so zato krhki. V dobrem letu blestijo, v slabem letu se sesujejo. To ni naključje. Ko iztisnemo vse rezerve, tla nimajo več blažilnikov, mikrobiom nima več odpornosti, struktura nima več elastičnosti in voda nima več prostora za shranjevanje. Zato postanejo suše katastrofalne, nalivi uničujoči, bolezni eksplozivne in velika nihanja pridelkov. Raziskave kažejo, da so sodobne visokopridelne sorte pogosto bolj občutljive na sušo kot starejše, manj intenzivne sorte, kar pomeni, da smo s povečevanjem maksimuma hkrati povečali krhkost sistema. Zelo pomembno je poudariti, da to ni zgodba o pohlepnih kmetih ali nevednosti. To je zgodba o sistemu, ki kaznuje zmernost. Če kmet ne »lovi maksimuma«, izgubi konkurenčnost, izgubi pogodbe in izgubi kreditno sposobnost. Sistem je nastavljen tako, da preživijo samo tisti, ki izžemajo do maksimuma. V takšnem okolju ni realno pričakovati, da bodo posamezni kmetje sami nosili breme dolgoročne stabilnosti tal. Najbolj nevarna iluzija moderne agronomije je prepričanje, da če pridelek še raste, potem sistem še ni na meji. To ni res. Sistem lahko še leta daje vedno več, medtem pa izgublja sposobnost, da to počne tudi jutri. To je definicija nevzdržnosti. Maksimalni donos pridelka zato ni dokaz napredka. Je pogosto znak, da smo že dolgo čez naravno mejo sistema. Pravi napredek ni v tem, koliko iztisnemo letos, ampak v tem, koliko lahko iztisnemo čez dvajset let, ne da bi uničili tla. Če bomo še naprej enačili več z boljše, bomo dolgoročno proizvedli manj hrane, več nestabilnosti in več stroškov. In takrat ne bo pomembno, koliko smo pridelali leta 2025. Pomembno bo samo to, ali bomo še imeli tla, ki sploh še znajo roditi.

Ohranimo istrske puče žive

Invazivne ribe in želve ogrožajo dragoceno naravno dediščino

Kali ali puči, korita in vodni zbiralniki so v slovenski Istri pomemben del kulturne krajine. So nema priča vseh naporov naših prednikov za zagotavljanje stalne dostopnosti vode v sicer suhi krajini. Neprecenljivi so tudi iz vidika naravne dediščine, saj omogočajo preživetje številnim vrstam dvoživk, kačjih pastirjev, hroščev, plazilcev, kolobarnikov in vodnih rastlin. V njih se lahko odčejajo tudi ptice in druge prostoživeče živali. Poleg tega pa kali pripomorejo tudi k blaženju mikroklimi in s tem zmanjšanju vpliva podnebnih sprememb. Nudijo nam tudi priložnost za spoznavanje bitij, s katerimi si delimo dom – naših dvoživk in njihovih oglašanj, pa tudi drobnih, za kale nepogrešljivih žuželk, kot so hrbtoplovke, vodni drsalci in vodni hrošči.

Pomen istrskih kalov se je po napeljavah vodovoda precej zmanjšal. Marsikje so se začeli zaraščati ali zasipavati, ponekod pa so postali odlagališče odpadkov. Ogroža jih tudi neprimerna raba, torej izsuševanje in zasičenost s hranili, minerali ter strupenimi snovmi iz pesticidov, ki se v kale spirajo iz okoliških obdelovalnih

Kal v Rakitovcu s številnimi velikimi zlatimi ribicami, kalno vodo in osiromašeno vodno ter obvodno vegetacijo.
Foto: Anna Jerman

površin. V nekatere so ljudje začeli vnašati invazivne tujerodne vrste rib, želv in rastlin. Ti na prvi pogled predstavljajo lep okras ali popestritev, v resnici pa popolnoma spremenijo življenjske razmere v kalu. Tako kal postane neprimeren za številna živa bitja, ki bi ga sicer imela za svoj dom.

Zlate ribice niso znak čiste vode

Najpogostejše ljudje v istrske kale vnašajo zlate ribice in koi ribe, ki izvirajo iz Kitajske. So dolgožive in se hitro namnožijo. Kot za ostale krapovce – družino, v katero te ribe spadajo – je zanje značilno, da brskajo po dnu ter s tem stalno dvigujejo mulj in v njem raztopljene snovi, zato je voda veliko bolj kalna kot sicer. Zlate ribice so vsejede in imajo velik apetit, zato pojedjo večino vodnih rastlin in živali, vključno z jajci, ličinkami ali odraslimi osebkami ogroženih ter zavarovanih vrst dvoživk in kačjih pastirjev. Pomanjkanje vodnih rastlin pa pomeni, da primanjkuje tudi primernih zatočišč in skrivališč za ostale živali, zato imajo te zmanjšane možnosti za preživetje, saj so veliko bolj izpostavljene drugim plenilcem. Poleg tega dvoživka pupek nujno potrebuje vodne rastline pri razmnoževanju, saj jajca zavija v liste rastlin.

Ribe in druge umetno vnesene vrste močno znižajo samočistilno sposobnost kala zaradi porušitve naravnega ravnovesja. Večja prisotnost snovi v vodi in odsotnost nevretenčarjev, ki se prehranjujejo z algami, povzroči prekomerno namnožitve alg v vodi, kar dodatno negativno vpliva na videz kala. Prekomerna razrast zelenih alg in kalnost vode zaradi stalnega dvigovanja mulja preprečujeta fotosintezo v globljih delih kala, obenem pa se kisik porablja za razgradnjo odmrlih alg ter ostalih organskih snovi v vodi. Posledica tega je, da prihaja na dnu kala do pomanjkanja kisika, s tem pa tudi do neprijetnih vonjav. Zlate ribice in drugi krapovci so izjemno odporni na organsko onesnaženje in pomanjkanje kisika,

Zlate ribice v kalu Kovčice.
Foto: Nina Štrekelj

zato jih take razmere veliko manj prizadenejo kot naravne prebivalce kalov. Zanje torej ne velja splošno prepričanje, da so pokazatelj čiste vode, saj so zlate in koi ribice tiste, ki povzročajo kalnost vode in neprijetno preraščanje z algami.

Obenem opozarjamo še na eno napačno prepričanje, povezano z ribami v kalih: ribe niso naš zaveznik v boju proti komarjem. Naseljene ribe iz kala izlovijo in odženejo najpomembnejše plenilce ličink komarjev – dvoživke, vodne hrošče, vodne drsalce, hrbtoplovke ... Porušena naravna dinamika v kalu tako tudi direktno prizadene človeka, saj se lahko nekatere vrste komarjev nenadzorovano namnožijo.

Želve niso primerne za naše kale

V nekaterih kalih že srečamo tudi tujerodne vrste želv. Najpogostejše se znajdejo v naravi, ker se jih njihovi lastniki naveličajo ali obupajo nad zahtevnostjo njihove oskrbe. V nekaj letih namreč iz drobne želvice zraste tudi preko 30 cm dolga žival, ki ji je potrebno vodo menjati tudi večkrat dnevno. Želve živijo tudi več kot 30 let, zato je nujen dober premislek, preden si jo zaželimo za hišnega ljubljence. Bomo res lahko zanje poskrbeli vse njeno življenje? Pomemben je tudi podatek, da so želve skoraj praviloma okužene s salmonelo, pogosto pa tudi z drugimi povzročitelji bolezni. Če jo izpustimo v naravi, lahko te bolezni

napadejo naše domorodne vrste, na primer želvo močvirsko sklednico. Le-to tujerodne želve pogosto izrinejo, ker je bolj plašna, manj agresivna in pogosto nekoliko manjša. Prodaja nekaterih vrst želv je v Evropski uniji prepovedana.

Zato pozivamo vse vaščane, da se vzdržijo vnosa kakršnihkoli živali v istrske kale in jih s tem ohranimo zdrave, da se bomo mi in naši potomci sprehajali ob slikovitih vodnih biserih, polnih življenja, namesto ob osiromašenih blatnih brozgah z ribami in komarji. Dokazimo prednikom, ki so za kale redno skrbeli, da znamo tudi mi živeti z naravo, in poskrbimo za kale brez rib in tujerodnih želv! Prepustimo jih vrstam dvoživk, ki sicer v suhi istrski krajini ne bi preživele. Na svoji selitveni poti morajo že tako prehoditi dolge razdalje, na katerih jim pretijo številne grožnje, kot so povozi na cestah in izpostavljenost plenilcem, njihovim ličinkam pa poleg vnosa rib škodi predvsem neprimerna raba kala (izsuševanje, urbanizacija, zasipavanje,

onesnaževanje s hranili ali odpadki in podobno).

Ribe, želve in druge domače živali naj ostanejo v naši oskrbi. Če bi jih spuščali v naravo, bi to ogrožalo njihovo življenje in povzročilo veliko ekološko škodo v naravi. Ko zanje ne morete več skrbeti, jih oddajte v ustrezno zavetišče, poiščite jim drugega oskrbnika ali pa se obrnite na pristojne veterinarske službe oziroma Zavod RS za varstvo narave. S tem boste močno pripomogli k ohranjanju narave in preživetju naših ogroženih vrst.

V okviru projekta LIFE-IP NATURA. SI bomo na območju Nature 2000 Slovenska Istra izvajali tudi nekatere ureditve kalov in korit: vzpostavili bomo nekaj novih kalov, obnovili nekaj korit in na njih uredili prehode za dvoživke ter odstranili invazivne tujerodne vrste. Vsi lastniki zemljišč in kmetje, ki na takih površinah gospodarite, boste o tem predhodno obveščeni. Izlove rib bomo izvajali le v soglasju z vami, domačini. Če

Zelena rega na trstičju.
Foto: Łukasz Popowicz

poznate kale ali korita, ki bi jih bilo potrebno obnoviti ali iz njih izloviti ribe, se na Zavodu RS za varstvo narave priporočamo za vaše obvestilo. Na elektronskem naslovu anna.jerman@zrsvn.si smo na voljo tudi za druge pobude in odgovore na morebitna vprašanja.

 Anna Jerman in Jana Laganis,
ZRSVN

LIFE-IP NATURA. SI

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

Posvet o zimski rezi sadnega drevja in vinske trte

Strokovno srečanje na kmetiji Karlovček o ključnih ukrepih za ravnotežje med rastjo in rodnostjo

Zimska rez jablan in hrušk v ekološki ter integrirani pridelavi

V petek, 23. 1. 2026, smo ob 10. uri na posestvu kmetije Karlovček pripravili posvet s praktičnim prikazom o zimski rezi jablane, hruške in vinske trte. Na dogodku smo po pozdravnih nagovorih najprej predstavili vsebino projektov IRP 38 STRIP in KEKS ter njihov namen, nadaljevali pa o pomenu zimske rezi jablan in hrušk v ekološki in integrirani pridelavi.

O pomenu in razlikah med ekološkimi nasadi in nasadi v integrirani pridelavi sta spregovorila mag. Urška Cvelbar, specialistka iz KGZ NM, in prof. dr. Stanislav Tojnik iz FKBV. V sadovnjaku se vedno trudimo vzpostaviti fiziološko ravnotežje med rastjo in rodnostjo. Če ne posežemo s tehnološkimi ukrepi, je sadno drevo nagnjeno k alternativni rodnosti – obilen pridelek vsako drugo leto, vmes pa drevo zaradi izčrpanosti ostane prazno.

Plodovi v letu obilne rodnosti so drobni in slabše kakovosti. Sadjarji si zato prizadevamo za kakovosten pridelek vsako leto, kar dosežemo s številnimi tehnološkimi ukrepi: zimsko in poletno rezjo, rezjo po obiranju, redčenjem plodičev, gnojenjem in varstvom rastlin. Pri pečkarjih sta čas in intenzivnost rezi odvisna od cvetnega nastanka in bujnosti rasti. Najprej porežemo šibko rastoča drevesa in drevesa z obilnim cvetnim nastankom. Zimska rez je tudi prvo redčenje plodičev.

Kakšen cvetni nastavek lahko pričakujemo, ocenimo po pridelku preteklega leta in številu cvetnih brstov, ki jih prepoznamo po debelini in obliki. Teorijo smo nadgradili v nasadu

hrušk in jablan, kjer je prof. dr. Stanislav Tojnko izvedel praktične prikaze rezi na jablani in hruški.

Prijazna rez vinske trte in praktični prikazi v vinogradu

Hkrati smo izvedli še prikaz prijazne rezi vinske trte in jedilnega grozdja tako v integrirani kot ekološki pridelavi. V predavalnici so bili predstavljeni različni pristopi – od vzdrževanja vzgojnih oblik enojnega in dvojnega guyota do povratne rezi, kordonske vzgoje in mehke, t. i. prijazne rezi vinske trte.

Z različnimi shemami in slikovnim materialom so bili prikazani vplivi rezi na trto ter posledice, ki nastanejo ob nepravilnih ali modificiranih pristopih, ki so se uveljavili v desetletjih prakse. O prijazni rezi vinske trte je Jernej Martinčič, specialist za vinogradništvo pri KGZ NM, predstavil teoretične osnove.

Kasneje je bil v nasadu na treh različnih lokacijah izveden tudi praktični prikaz z razlago in vizualizacijo tega najpomembnejšega ukrepa med letom. Predstavljene so bile zakonitosti in rešitve, ki najmanj vplivajo na povečanje bujnosti ter prispevajo k uravnoteženi rasti in rodnosti, hkrati pa izboljšujejo kakovost pridelanega grozdja in odpornost na škodljive organizme.

 mag. Urška Cvelbar, KGZS – Zavod Novo mesto

Sofinancira
Evropska unija

Uspešno zaključen 2. SENENI festival v Šempetru

Strokovnodružabni dogodek, ki povezuje znanje, dobre prakse in nove tržne priložnosti v seneni prireji

Strokovni program in predstavitve dobrih praks

V soboto, 24. januarja 2026, je v prostorih podjetja SIP v Šempetru v Savinjski dolini potekal 2. SENENI festival – strokovnodružabni dogodek, namenjen vsem, ki jih zanima kakovostna pridelava sena, sodobna kmetijska mehanizacija ter trajnostni pristopi v živinoreji.

Dogodek je pritegnil številne obiskovalce iz vse Slovenije, ki so se udeležili ogleda proizvodnje podjetja SIP ter bogatega strokovnega programa. V ospredju so bile teme senene prireje, trženja senenih produktov ter predstavitve dobrih praks s slovenskih kmetij.

V strokovnem delu dogodka sta predavala Andrej Žagar (Alltech), ki je predstavil, kaj lahko kmetje sami naredijo za učinkovitejši obrok krav molznic in pitancev, ter Zvonko Pukšič (Moja Biodežela), ki je spregovoril o trženju kmetijskih produktov. Sledile so predstavitve dobrih praks trženja mesa na senenih kmetijah, s katerih so svoje izkušnje delili kmetija Hedl Ranč, Eko učna kmetija Kršinar in Turistična kmetija Apat. Predavatelji so poudarili, da inovativni pristopi, visoka kakovost izdelkov ter lična in uporabniku prijazna priprava omogočajo doseganje višje dodane vrednosti na trgu.

Okrogla miza o tržnem potencialu senenega mesa in razglasitev najboljšega sena

Poseben poudarek je imela okrogla miza z naslovom »Seneno meso – nov tržni potencial«, na kateri so sodelovali Luka Jezeršek (Jezeršek gostinstvo), Zvonko Pukšič (Moja Biodežela) in Ivan Drev (EKODar – KZ Šaleška dolina). Razprava je izpostavila pomen kakovosti, sledljivosti in dodane vrednosti senenega mesa na slovenskem trgu ter izziv zagotavljanja večjih količin za potrebe trgovin in gostinstva. Luka Jezeršek

je ob tem poudaril, da mu je pomembnejša kakovost živila kot njegova cena, hkrati pa tudi izobraževanje o pravilni pripravi kakovostnih izdelkov.

Dogodek se je zaključil z razglasitvijo zmagovalcev tekmovanja za najboljšo seno, katerega analize je izvedel Kmetijski inštitut Slovenije.

- **1. nagrada:** Luka Krek (Gorenjska)
- **2. nagrada:** kmetija Karla Čadeja (Štajerska)
- **3. nagrada:** Ivan Zupančič (Štajerska)

Na festivalu so gostje okušali seneni sladoled in carpaccio, vrhunec zaključka pa je predstavljala pogostitev s senenim golažem, pripravljenim v priznani hiši Jezeršek gostinstvo.

Drugi SENENI festival je tudi letos potrdil pomen povezovanja znanja, izkušenj in sodelovanja med kmeti, strokovnjaki in podjetji ter odprl prostor za nove ideje in poslovne priložnosti v seneni pridelavi v Sloveniji.

 Zavod Seneno

Foto: Martin Jezeršek

Katera voda je za kulturne rastline najbolj pitna?

Vsa znanost (kmetijska ...), ki je danes prisotna, zdravi simptome bolezni, ne pa vzroka za pojav bolezni. Bolezen je vedno v onesnaženi zemlji, ki ne uspe ustrezno prehraniti rastline, je povedal in napisal že dr. Rudolf Steiner leta 1924, poglobljena razlaga pa je v knjigi Temelji uspešnega kmetovanja v očeh duhovne znanosti – Kmetijski tečaj GA324 (prevod: Meta Vrhunc, 2011, Založba Ajda Vrzenec).

Kmetovalec in predavatelj iz Italije je na kmetiji Petričevih na Goriškem januarja letos razložil svojo izkušnjo, kaj je prinesla uporaba biodinamičnih preparatov na njegovi kmetiji. Slučaj gradnje objekta na kmetiji in kopanje v globino 4 metre za izgradnjo kleti je omogočil vpogled v sloj, ki je bil do globine 1,2 metra občutno drugačen. Črna, humusno koloidna struktura je sprožila razmislek in očitno je bila potrjena dolgoletna uporaba biodinamičnih preparatov. Taka struktura zemlje vpije veliko večje količine padavinske vode in dež ne odnaša (in ne izpira nitratov) plasti rodovitne zemlje. Biodinamično zgrajen humus ne onesnaži vode z nitrati, ampak vodo sprejme in skladišči (kot spužva).

Na predavanju je bila zadeva nazorno prikazana v štirih kozarčkih s prikazom topnosti hranilnih snovi v vodi (od leve: star gnoj, sveži gnoj, kompostiran gnoj z biodinamičnimi preparati, kemično sintetično mineralno gnojilo).

Drugi kozarec z leve predstavlja svež gnoj, ki v vodo sprošča nitrate, enako četrti kozarec z leve, v katerem so v vodi stopljena kemično sintetična mineralna gnojila. Vse rastline, gnojene s svežim živalskim gnojem ali mineralnimi gnojili, vsrkajo skupaj z vodo tudi nitrate. Zato so njihovi listi temno zelene barve. Nitrati se v rastlini spremenijo v nitrite, in ko jih pojemo (tudi prežvekovalci), se v našem črevesju tvorijo rakotvorne spojine. Že Hipokrat je zapisal: »Naloga kmeta je pridelati hrano za ljudi, ki umirajo od lakote«. Zdravniki pa so v tem času že pozabili, da je zapisal tudi: »Hrana naj bo zdravilo in zdravilo naj bo hrana«.

Prvi z leve je star gnoj, drugi kozarec z leve je sveži gnoj, tretji z leve je biodinamično kompostiran gnoj, četrti umetni gnoj. Pa se vprašajmo: »Iz katerega kozarca je voda najbolj pitna za naše kulturne rastline?«

Maja Klemen Cokan, KGZS - Zavod Celje

Celjski sejem

FIT&WELL

DNEVI LOVSTVA

DNEVI ŠPORTNEGA STRELSTVA

FLORA&VRT

14.-15. 3. 2026

APIS SLOVENIA EUROPE

13.-15. MAREC 2026

Nagradna uganka

Začetnice besed dajo geslo. Geslo pošljite do 10. marca na naslov: Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije, uredništvo Zelene dežele, Gospodinjska 6, 1000 Ljubljana, s pripisom NAGRADNA UGANKA.

Odgovor lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov zelena.dezela@kgzs.si.

Med pravnimi odgovori bomo izžrebali pet nagrajencev, ki bodo prejeli praktične nagrade. Geslo prejšnje uganke je bilo **ŠTEFANOVO**.

Od prispelih odgovorov smo izžrebali pet nagrajencev: Marjan Pišljar, Žiri; Nada Pepevnik, Dravograd; Blaž Zupanc, Srednja vas; Adolf Franetič, Prevalje; Lana Krže, Sodražica. Čestitamo!

Najvišji cestni prelaz v Sloveniji							
Glavno mesto Norveške							
Pribaltska država							
Reka v Sibiriji, pritok reke Ob							
Prestolnica Estonije							
Mesto v zahodni Srbiji							
Vulkan na Siciliji							
Mesto v znani vinorodni francoski pokrajini							
Hrvaško mesto ob reki Dravi							
Najstarejša nordijska država							
Reka v srednji Evropi							

Nagradna križanka

	PROTIBOLEČINSKO ZDRAVILO	MESTO V OSREDNJI JUŽNI BOLGARIJI	IGRALKA KOMLJANEC	IZUMRLI VZHODNI SLOVAN	REŽISER TRETJEGA CLOVEKA (CAROL)	IRENA KOHONT	RDEČA TELESNA TEKOCIČINA	POSAMEZNA GOSPODARSKA DEJAVNOST, ZNANSTVENA PANOJA	SATIRIČNOST	ZELENE RASTLINE, KI SE KOSIJO	EGIPČANSKI SONČNI BOG	OGNITEV	NEVRETEČARJI, PRITRJEJENI NA DNO MORJA	SLADEK TROPSKI SADEŽ
	AFRIŠKI KOLONIJALNI VOJAKI						OTROB							
	NAŠ SLIKAR													
	OSMRTNICA (POGOV.)					GRŠKA BOGINJA NESREČE JAVEN POZIV, KLIC								
GRŠKA REKA, EVROTAS				MEŠČAN DAMASKA										
TELESNA POŠKODBA, IZ KATERE TEČE KRI				JEKLENI KONJICEK	POSODA ZA PEČENJE VODNA KOTANJA Z RIBAMI									
IVO ZORMAN			SMUČARKA SCHNEIDER JULIJ JE MALI, AVGUST VELIKI ?											
NAREČNI IZRAZ ZA STELJO						NEMŠKI FIZIK GEIGER KAROLINA ŽASLER								
PROSTOR V ZEMLJI ZA POKOP MRLIČA						NAŠ PESNIK (LOJZE)								
NAJDALJŠA ITALIJANSKA REKA						ŽUŽELKA Z ŽELOM								
PRAVOSLAVNI DUHOVNIK				IZDELOVALEC NOŽEV MATJAZ SMODIŠ										
DUMASOV MUŠKETIR						PISEC NOVEL								
HAMLETOVA DOMOVINA						IDENČNOST, ISTOST								AVTOR: MARJAN GRABNER

POMOČ: ARAGON, Louis - francoski pesnik nadrealist in romanopisec, **BREGJEŠE** - široke hlače iz domačega platna, **IRI** - glavna reka grške Lakonije, na polotoku Peloponezu, Evrotas

Geslo križanke pošljite do 15. marca na naslov Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, uredništvo Zelene dežele, Gospodinjska 6, 1000 Ljubljana, s pripisom NAGRADNA KRIŽANKA. Odgovor lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov zelena.dezela@kgzs.si, seveda s pripisom NAGRADNA KRIŽANKA in vašimi podatki. Med pravičnimi odgovori bomo izžrebali pet nagajencev, ki bodo prejeli praktične nagrade. Med prispelimi odgovori (pravična rešitev je bila PRAZNIČNO IN VESELO) bodo praktično nagrado prejeli: Mira Gal, Lokev; Darija Jug, Brestanica; Janez Kepec, Dob; Peter Pirc, Litija; Jožef Žerdin, Beltinci. Čestitamo!

Vabimo k sodelovanju

Podležlje v mestu Ljubljana 2026

Začenja se enaindvajseta sezona prodajnih dogodkov Podležlje v mestu. K sodelovanju vabimo kmetije s ponudbo kakovostnih pridelkov in izdelkov. Sporočilnost ponudbe kmetij, zgodbe kmečkih ljudi, njihov odnos do okolja in tradicije ter kulturna in družinska identiteta kmečkih družin je to, kar zanima in ceni sodoben potrošnik.

Podležlja v mestu niso običajen tržni dan, gre za dogodke v mestnih središčih, ki ustvarjajo priložnost za pristno srečanje »od ljudi za ljudi«. Od tistih, ki gospodarijo na kmetijah, negujejo slovensko podležlje, pridelujejo in ustvarjajo hrano ter tistih, ki cenijo okus kulinarčne dediščine slovenskega podležlja ter cenijo lokalno.

Vsak dogodek Podležlje v mestu je preplet kulturnega in kulinarčnega programa. Vsebinsko bomo izpostavili pomen slovenskega kmetijstva, nakupa in uživanja sezonskih, domačih in tradicionalnih jedi v povezavi z zdravim načinom življenja ter kulinarčno dediščino ljudi slovenskega podležlja.

Odpiramo prijave za sodelovanje na prvih dveh dogodkih:

sobota,
28. marec 2026

PODEŽELJE V MESTU

Velika noč na podleželju

med 8. in 14. uro,
na Pogačarjevem trgu
v Ljubljani

sobota,
16. maj 2026

PODEŽELJE V MESTU

Dobrote slovenskih kmetij

med 8. in 14. uro,
na Pogačarjevem trgu
v Ljubljani

PRIJAVA:

Prijavite se prek spletnega obrazca na strani Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije www.kgzs.si/pvm/prijava do 15. marca 2026 oziroma do zapolnitve prostih mest. Število stojnic je omejeno. Zakup stojnice stane 32,79 evra + ddv. Poravnali ga boste po prejemu položnice. V primeru dodatnih vprašanj lahko pišete na pr@kgzs.si ali kličete na kontaktno številko 041 366 504 (Tatjana).

Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije dogodka Podležlje v mestu Ljubljana pripravljamo z željo, da se družinske kmetije predstavijo prebivalcem in obiskovalcem Ljubljane. Pridružite se nam in bodite del zgodbe, ki povezuje mestni vrvež in srčnost slovenskega podležlja!

